

Učebné osnovy vyučovacieho predmetu Hra na s o p r á n o v e j z o b c o v e j f l a u t e p r e 1. r o č n í k nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

1. Záhľad

Názov predmetu	Hra na s o p r á n o v e j z o b c o v e j f l a u t e
Učebný plán	č. 12
Časový rozsah výučby	1,5 hodina týždenne
Ročník	prvý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ v SR
Názov ŠkVP	ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce, Iskrenie talentov
Stupeň vzdelania	ISCED 2 B – nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie
Kód a názov odboru štúdia	hudobný odbor
Dĺžka štúdia	štyri
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Spracoval	Jana Kubová
Koordinátor ŠkVP	Jozef Kolesár
Schválené	27. júna 2013

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu pre nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Vyučovanie hry na s o p r á n o v e j z o b c o v e j f l a u t e je vhodnou metódou v systéme hudobno-vzdelávacej elementaristiky. Táto skutočnosť má viacero príčin. Okrem toho hra na s o p r á n o v e j z o b c o v e j f l a u t e je akousi základnou bázou pre hru na iných dychových hudobných nástrojoch.

Žiaci pri vyučovaní na s o p r á n o v e j z o b c o v e j f l a u t e získavajú schopnosť naučiť sa: **D y c h o v e j h y g i e n e, správne mu dr ž a n i u t e l a, f r á z o v a n i u, n a s a - d z o v a ť k a ž d ý t ó n j a z y k o m, p r á c a r ú k - z a k r ý v a ť s p r á v n e d i e r k y n a h u d o b n o m n á s t r o j i.**

Pre hru na s o p r á n o v e j z o b c o v e j f l a u t e máme výber barokovej a súčasnej literatúry, ktorá je veľmi rýchlo prístupná pre sólovú hru, a pre rôzne komorné súbory, kde majú žiaci možnosť rozvíjať svoju hudobnosť a muzikovanie.

Žiaci rýchlo nadobudnú schopnosť spoločnej súhry v **duete, triu, kvartete a inom súborovom zložení** kde sa cibrí ich hudobný sluch, zmysel pre rytmus a schopnosť harmonického myslenia. To všetko sú veľmi dôležité atribúty zdravého vývinu detského organizmu. Význam takejto iniciatívy má u dieťaťa aj veľmi vyhranený zdravotný rozmer.

Nie je to isto náhoda, že hra na **s o p r á n o v e j z o b c o v e j** flaute slúži ako podporná liečba pri astmatických poruchách, prípadne môže slúžiť ako prevencia pred negatívnymi prejavmi v dýchaní jedinca. Nezanedbateľná je aj ekonomická stránka. **Z o b c o v é** flauty sú cenovo jedným z najdostupnejších hudobných nástrojov, čo je možné využiť pri vytváraní zdrojov motivácie.

3. Ciele vyučovacieho predmetu pre nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Všeobecné ciele nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania

- rozvíjať kreatívne myslenie, tvorivé myslenie,
- rozvíjať emočnú inteligenciu, pestovať zmysel pre dobro a krásu ,
- budovať v dieťati hodnotový systém a obranyschopnosť voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt,
- usmerňovať dieťa k vyšším duchovným hodnotám, formovať mravné myslenie.

Všeobecný cieľ vyučovacieho predmetu

- osvojovať a prehĺbovať základné princípy hry na **s o p r á n o v ú z o b c o v ú** flautu,
- chrániť ho pred povrchným spôsobom hrania a viesť k správnym návykom,
- upevňovať sebakontrolu pri používaní nástroja, podporovať samostatnosť v príprave na hodinu.

Špecifické ciele vyučovacieho predmetu pre 1. ročník nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Vzdelávanie v hre na **s o p r á n o v ú z o b c o v ú** flautu smeruje k tomu, aby žiaci dokázali:

Kognitívne ciele:

- zdokonaľovať tónový ambitus od c1 – d3, všetky chromatické tóny, nácvik spojov a trilkových hmatov (d2 - e2, b1 - c2, b1 - cis2) atď..., Nácvik stupníc do 4 predznamenaní dur a mol – harmonickú, melodickú + T5, D7, zm.7 + obraty a uplatňovať dvojité jazyk
- zdokonaľovať reberno-bránicové dýchanie a oboznámiť žiaka o fyziologickej funkčnosti bránice, začať s nácvikom dvojitého jazyka a zdokonaľovať vibráto,
- špecifikovať a zdokonaľovať rozdiely mäkkého, rovného, ostrého tónu, vibráta a dvojitého jazyka
- preukázať vedomosti o interpretácii nôt v hodnotách celá, polová s bodkou, štvrtová s bodkou, osminová s bodkou a šestnástinová v taktach 4/4, 3/4, 2/2, 3/8, 6/8, 2/4 + pomlčky a venovať sa bodkovanému rytmu
- definovať základné zložky v skladbe takt, tempo, dynamiku, hudobnú formu skladby...atď.

- analyzovať skladbu po rytmickej stránke – rytmické zvláštnosti ako synkopa, noty s bodkou, ligatúra, korunka, alla breve
- vysvetliť a aplikovať základné dynamické pojmy – piano, forte, crescendo a decrescendo, ritardando, accelerando, sforzato, pianissimo a zdokonaľovať ďalšie výrazové prostriedky...atď.
- rozlišovať a zdokonaľovať spôsoby hry - prima a seconda volta, da capo all Fine, legato, tenuto, staccato
- opísať odlišnosti v tvorbe melodických ozdôb a ich zdokonaľovať – príraz, dvojitý príraz, odraz, dvojitý odraz, náraz, nátril, skupinka, opora,
- aplikovať v skladbe a zdokonaľovať získané elementárne úkony: zmysel pre rytmickú presnosť, intonáciu, správnu artikuláciu pri tvorbe tónu, dynamickú tieňovanosť, zdokonaľovať výrazové prostriedky, technickú dokonalosť a dbať na primeraný muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby
- posúdiť kvalitu svojej interpretácie – slovné sa vyjadriť

Psychomotorické ciele:

- zvládnuť súhru rúk v primeranej zručnosti a náročnosti - zdokonaľovať prstovú techniku, rytmickú presnosť a technickú dokonalosť
- interpretovať kvalitu tónu a jeho správnu artikuláciu, intonáciu, dynamickú tieňovanosť v primeranej náročnosti ročníka,
- vštepiť im správne inštrumentálne návyky – dýchanie, prácu rúk, pozíciu hlavy, pozíciu nôh,
- budovať zmysel pre kvalitu – posadenie **z o b c a** medzi pery a tvoriť jednotlivé druhy tónov – rovný tón, mäkký tón, ostrý tón, dvojitý jazyk a vibráto podľa náročnosti jedinca
- zaviesť cvičenia na zdokonaľovanie a rozvíjanie prstovej techniky, dýchania, vibráta a jazykovej techniky
- rozvoj rytmického cítenia – hodnoty nôt (celá, polová, štvrt'ová, osminová + hodnoty pomlčiek + polová nota s bodkou a štvrt'ová nota s bodkou + šestnástinová nota) v rámci základných metrických predpisov (2/4, 3/4, 4/4, 2/2, 3/8, 6/8), upevňovať metro rytmické cítenie a venovať sa bodkovanému rytmu
- ovládať spôsoby hrania a schopnosť rozlišovať typy artikulácie – legato, non legato, staccato, portamento – viac zdokonaľovať
- hrať bez zrakovej kontroly na základe hmatovej orientácie nasadzovať dlhé tóny v celej hodnote a nasadzovať v štvrt'ových notách v rámci stupníc, T5 + obraty, D7 + obraty, zm.7 + obraty + uplatňovať dvojitý jazyk a v prednesových melódiách uplatňovať vibráto
- interpretovať základné melodické ozdoby – príraz, náraz, odraz, nátril, trilok, opora, skupinka + uplatňovať ich zdokonalenie
- uvoľňovať motorický aparát pri hraní a pokračovať v rozvíjaní techniky hry, uvoľnenosť prstov, zdokonaľovanie prstovej techniky, správna poloha rúk pri zakrytí dierok

Afektívne ciele:

- upevňovať vzťah k umeniu, hudbe a hudobnej interpretácií poukazovaním na vhodné vzory,
- postupne viesť smerom k výrazovosti **p r e d n e s u** a tým pestovať estetické cítenie žiaka, jeho hudobnícky intelekt – vnímať krásno hudby a poskytnúť mu priestor pre

sebarealizáciu, povzbudzovať v žiakovi hráčsku istotu + odblokovať podľa možnosti pocit trémy

- dbať pri nácviku jednotlivých skladieb na primeraný muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby, prípadne so sprievodom iného hudobného nástroja – emotívne precítiť skladbu,
- rozoznávať charakterovú rôznorodosť na ľudových piesňach – ťahavé, veselé, regrútske, pochodové, tanečné ako polka, valčík....atď.,
- mať zážitok a radosť z interpretácie akejkoľvek skladby.

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie pre nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Formulácia a vypracovanie výchovných a vzdelávacích stratégií vychádzajú z kľúčových kompetencií stanovených ŠVP a ŠkVP a smerujú ku spoločnému postupu, ako priviesť žiaka k ďalšiemu rozvíjaniu kompetencií.

Základné kľúčové kompetencie a spôsobilosti žiaka v 1. ročníku v predmete hra na s o p r á n o v e j z o b c o v e j flaute rozvíjame nasledovne:

1. sociálno-komunikačné spôsobilosti – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- vyjadrovať sa súvislé prostredníctvom verbálnej i non verbálnej komunikácie, výstižne a kultivovane primerane veku,
- dokázať určitý čas sústredene pracovať na skladbe, náležite reagovať na zmeny,
- využívať ústretovú komunikáciu - mimiku i gestikuláciu pre vytváranie dobrých vzťahov, s ktorými prichádza do kontaktu – spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a inými ľuďmi,
- adekvátne reagovať, vyjadrovať svoj názor, využívať technické prostriedky osobnej komunikácie,
- rešpektovať kultúrnu rozmanitosť a preukazovať záujem o primeranú formu medzi kultúrnej komunikácie.

2. spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- používať v každodenných situáciách modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (projekty, vystúpenia, koncerty, výstavy),
- uplatňovať logiku v hudobnej teórii a rozbore skladby,
- divergentnými tvorivými úlohami žiakovi rozvíjať logiku a logické postupy jeho fantáziu a intuíciu,
- hľadať rôzne varianty nápaditého, objavného riešenia,
- rozvíjať si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov.

3. spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- integrovať IKT do vyučovania v ZUŠ – samostatne a efektívne vyhľadávať a využívať učebné a informatívne zdroje z internetu,
- študovať elektronické hudobné nástroje,

- aplikovať hudobný výukový softvér – notový editor – nový spôsob učenia sa.

4. spôsobilosť učiť sa učiť sa – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- získavať schopnosť samostatne cvičiť,
- systematicky sa pripravovať na hodiny nástrojovej hry,
- zlepšovať svoju vytrvalosť a iniciatívu,
- efektívne si osvojovať poznatky a študijné návyky,
- hodnotiť informácie a využívať ich vo svojom učení a v iných činnostiach.

5. spôsobilosť riešiť problémy – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- vnímať, sledovať, rozoznávať a premýšľať o problémových situáciách,
- vedieť vyjadriť a sformulovať problém,
- hľadať informácie, navrhovať riešenia – nové vlastné....
- korigovať nesprávne riešenia,
- učiť sa byť empatický, ale aj asertívny.

6. osobné, sociálne a občianske spôsobilosti – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- uvedomovať si svoje potreby, práva a povinnosti v škole i mimo nej aktívne ich realizovať,
- odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- mať zodpovednosť a schopnosť dodržiavať dohody,
- uvedomovať si svoje silné a slabé stránky,
- aktívne si chrániť svoje fyzické a duševné zdravie,
- sústreďovať sa na kvalitu a vhodnosť svojho výberu voľných činností,
- kontrolovať vlastné konanie (vrátane násilných a seba zničujúcich modelov konania)
- podieľať sa na vytváraní podporujúcej a motivujúcej sociálno-emočnej klímy v skupine a dobrých medziľudských vzťahov,
- chápať význam a podstatu legislatívnych zákonov a spoločenských noriem: rešpektuje práva ostatných ľudí,
- chápať základné ekologické a environmentálne súvislosti a rozhodovať sa v záujme ochrany zdravia jednotlivca i spoločnosti.

7. spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- rozvíjať schopnosť tvoriť a prijímať umenie,
- dokázať pomenovať druhy umenia,
- rešpektovať vkus iných ľudí a smelo i tolerantne vyjadriť svoj názor i vkus,
- dokázať sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- poznať pravidlá spoločenského kontaktu, správať sa kultúrne, kultivovane,
- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- poznať základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- poznať elementárne pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- ceníť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- byť tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr,

- poznať a vážiť si naše kultúrno-historické tradície a dedičstvo.

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Metodické a didaktické usmernenie (Metódy a formy práce) :

V 1. ročníku predmet hra na s o p r á n o v e j z o b c o v e j flaute nadväzuje na 4. ročník primárneho umeleckého vzdelávania, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Rozširovať žiakovu hudobnosť a zdokonaľovať výrazové prostriedky dynamiky a agogiky. Motivovať žiaka verejným vystúpením a tým mu poskytnúť priestor pre sebarealizáciu, odblokovať podľa možnosti pocit trémy, poukázať na zmysel hudobnej interpretácie a hudobného zážitku.

Jestvujú rôzne náhľady na metódy a formy výchovno-vzdelávacieho procesu. Učiteľ je povinný v žiakovi rozvíjať okrem hudobnej a technickej zložky aj emocionálnu zložku výchovy, vytvárať predstavu muzikálne a technicky dokonalej hry všetkých študovaných skladieb. Vytvárať a rozvíjať zmysel pre štýlový prejav hry na s o p r á n o v e j z o b c o v e j flaute.

Metódy	Formy práce
<ul style="list-style-type: none"> - motivačné - expozičné - demonštračné - mimovoľného učenia - imitácia - fixačné - diagnostické - individuálneho prístupu 	<ul style="list-style-type: none"> - individuálna práca na vyučovacej hodine - využitie audio - vizuálnych didaktických pomôcok - názorná demonštrácia učiteľom - spoločná hra učiteľa so žiakom - pozorovanie interpretačných výkonov na koncertoch - domáca príprava

6. Učebné zdroje pre 1. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v týchto učebných osnovách, slúži k základnej orientácii učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka a prípadne zdrojmi z internetu.

Hudobný materiál (výber):

CERHA , Vlastimil : Štúdie pre sopránovú zobcovú flautu, Editio Supraphon, Praha

NYKL, J. 32 etud pre sopránovú zobcovú flautu

BALASANJAN, S. 25 ľahkých etud

ČANČIK, T. : 42 etud pre sopránovú zobcovú flautu (výber)

WURM, W. : 45 ľahkých etud (výber)

ARBAN, J. B. : 100 elementárnych etud (výber)

Výber ďalších etúd môže byť podľa dostupnosti každého pedagóga....

Prednesové skladby (výber):

PEPUSCH , Johann Christoph: Sonáta C – dur (Adagio, Allegro)

VERACINI, F. M. : Sonata terza (1.,2. časť)

VERACINI, F. M. : Sonata prima (Largo, Allegro)

SZÁMÁRA, Kezdok : pre sopránovú flautu (výber) Editio musica Budapest

LAHA, Ondřich: Album populárnych skladieb pre zobcovú flautu a klavír (výber)

TELEMANN, G, Ph.: Pastorale

LIPPMANN, H. Tanec harlekýna

BAKLANOVA, N. : Sonáta

KLEIN, R. R. : Koncert C – dur

Výber ďalších prednesov môže byť podľa dostupnosti každého pedagóga....

7. Obsah vzdelávania pre 1. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania v pred- mete hra na s o p r á n o v ú z o b c o v ú flautu

Kompetencie	Výkonové štandardy	Kritéria, metódy a prostriedky hodnotenia
Učiť žiaka: - využívať vedomosti, zručnosti, návyky - motivovať žiaka k nástroju a dať mu priestor pre sebarealizáciu - zdokonaľovať hru na s o p r a n o v e j zobcovej flaute - aplikovať a zdokonaľovať dynamické a tempové označenia	Žiak vie: - aplikovať notový zápis v hre - uplatniť dvojitý jazyk v hraní stupníc do 4. predznamenaní a vedieť plynule hrať podľa rozsahu hudobného nástroja - uplatniť vedomosti v hraní T5, D7, zm.7 + obraty a uplatniť dvojitý jazyk - využívať dynamické a tempové označenia + zdokonaľovať	Žiak vedel: - pohotovo čítať a následne aplikovať notový zápis v hre - v primeranom tempe uplatňovať dvojitý jazyk a plynule hrať danú stupnicu podľa rozsahu hudobného nástroja - plynule a v primeranom tempe zahrať rozložený T5, D7, zm.7 + obraty a uplatniť dvojitý jazyk - správne tvoriť dynamiku a odhadnúť tempo + zdokonaľovať

<ul style="list-style-type: none"> - rozvinúť a upevniť melodické a metroritmické čítanie - hrať zložité rytmické útvary - zafixovať správne inštrumentálne návyky - zvyšovať náročnosť a zdokonaľovať na uvedomelú tvorbu tónu - zlepšiť cit pre intonáciu - vedieť aplikovať dynamiku a agogiku v skladbe - zdokonaľiť melodické ozdoby - zdokonaľiť schopnosť techniky správne a s adekvátnym výrazom zahrať niekoľko skladieb rôzneho charakteru aj so sprievodom klavíra - dbať na primeraný muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby - naučiť sa súhre 	<ul style="list-style-type: none"> - aplikovať hru na ozvenu v ľudovej piesni - rozlišovať noty celú, polovú s bodkou, štvrtovú s bodkou a hrať noty v osminových a šestnástinových hodnotách, alla breve, + venovať sa viac bodkovanému rytmu - tvoriť a upevniť mäkký, rovný, ostrý tón + vibrato a dvojitý jazyk - vhodne ukončovať tóny – mäkké, rovné, ostré ukončenie na vibrato a zdokonaľiť postupne aj dvojitý jazyk - pohotovo tvoriť dynamiku a agogiku v skladbe - hrať –náraz, nátril, trilok príraz, dvojitý príraz, - rozlišovať základné druhy artikulácií – legato, non legato, staccato, portamento - zdokonaľovať primeraný muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby - pracovať v súhre s iným 	<ul style="list-style-type: none"> - zahrať v primeranej náročnosti na krátkych niekoľkotónových útvaroch - demonštrovať v hre dané rytmické útvary - tvoriť a ukončovať tón a ešte viac prehlbovať zdokonaľovať a upevňovať - aplikovať dynamiku, vibrato a využiť postupne aj dvojitý jazyk na tónoch - adekvátne aplikovať dynamiku a agogiku v skladbe - demonštrovať dané melodické ozdoby - interpretovať legato, staccato, non legato v skladbe - pohotovo tvoriť primeraný muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby - zdokonaľiť sa v súhre s iným nástrojom
---	---	--

<p>s iným nástrojom</p> <p>- nadobudnúť schopnosť spoločnej súhry v duete, triu, kvartete a rôznych súborových telesách</p> <p>- cibriť si hudobný sluch zmysel pre rytmus a schopnosť harmonického myslenia</p>	<p>nástrojom</p> <p>- pracovať na spoločnej komornej a súborovej hre</p> <p>- rozlišovať svojím hudobným sluchom správny rytmus a cit pre harmonický prejav</p>	<p>- zdokonaliť schopnosť spoločnej súhry v duete, triu, kvartete a v súborovej hre</p> <p>- interpretovať svojím hudobným sluchom správny rytmus a cit pre harmonický prejav</p>
--	---	---

Obsah	Medzipredmetové vzťahy
<p>S e p t e m b e r</p> <p>1. Hygienické návyky</p> <p>2. stupnica C- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-2 etudy pod ľa náročnosti, súhra, rytmus, prednes</p> <p>3. stupnica C- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-3 etudy pod ľa náročnosti, rytmus + prednes</p> <p>4. stupnica F- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-2 etudy pod ľa náročnosti, rytmus + prednes + dynamika</p> <p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p> <p>O k t ó b e r</p> <p>1. stupnica F- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-3 etudy pod ľa náročnosti, súhra + dynamika + frázovanie + rytmus</p> <p>2. stupnica G- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-2 etudy pod ľa náročnosti, dynamika + melodické ozdoby + prednes</p> <p>3. stupnica G- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-3 etudy pod ľa náročnosti, súhra + frázovanie + rytmus hra spamäti</p> <p>4. stupnica B- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-2 etudy pod ľa náročnosti, rytmus + frázovanie + prednes</p> <p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p> <p>N o v e m b e r</p>	<p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p> <p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p>

<ol style="list-style-type: none"> 1. stupnica B- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, frázovanie, dvojitý jazyk + prednes 2. stupnica a- mol harmonická, melodická + legato, T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, prednes, rytmus vibráto 3. stupnica a- mol harmonická, melodická + legato, T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, súhra, dvojitý jazyk, prednes hra spamäti 4. stupnica d- mol harmonická, melodická + legato, T5, zm 7 + obraty, 1-3 etudy podľa náročnosti, frázovanie, dvojitý jazyk, dynamika, rytmus, súhra, prednes 	<p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p>
<p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p>	
<p>D e c e m b e r</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. stupnica d- mol harmonická, melodická + legato, T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, rytmus, prednes frázovanie, dynamika, výrazovosť 2. stupnica D- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, rytmus + prednes, dynamika, výrazovosť 3. stupnica D- dur + legato, T5, D7 + obraty 1-3 etudy podľa náročnosti, hra spamäti + prednes + súhra 4. stupnica A- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, dvojitý jazyk, rytmus + prednes + súhra 	<p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p>
<p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p>	
<p>J a n u á r</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. stupnica A- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, tempo, súhra + prednes, frázovanie 2. stupnica Es- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-3 etudy podľa náročnosti, rytmus, prednes + vibráto, výrazovosť 3. stupnica Es- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, súhra, prednes, dynamika + dvojitý jazyk 4. stupnica e- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti prednes + rytmus 	<p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p>
<p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p>	
<p>F e b r u á r</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. stupnica e- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, súhra + prednes 2. stupnica g- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, vibráto, prednes 3. stupnica g- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 	<p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p>

<p>7 + obraty, 1-3 etudy podľa náročnosti, prednes + súhra</p> <p>4. stupnica E- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, súhra + prednes, výrazovosť hra spamäti</p> <p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p> <p>M a r e c</p> <p>1. stupnica E- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, súhra + prednes, frázovanie, hra spamäti</p> <p>2. stupnica As- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, rytmus, dynamika, súhra + prednes</p> <p>3. stupnica As- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, frázovanie, dynamika, rytmus + súhra</p> <p>4. stupnica h- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, sólo, artikulácia,</p> <p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p> <p>A p r í l</p> <p>1. stupnica h–mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti rytmus + prednes</p> <p>2. stupnica c- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty, 1-3 etudy podľa náročnosti, súhra + prednes</p> <p>3. stupnica c- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, dynamika,</p> <p>4. stupnica fis- mol + legato harmonická, melodická T5, zm.7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, rytmus,</p> <p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p> <p>M á j</p> <p>1. stupnica fis- mol + legato harmonická, melodická T5 zm.7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, prednes</p> <p>2. stupnica f - mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, súhra, prednes,</p> <p>3. stupnica f - mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty, 1-3 etudy podľa náročnosti, opakovanie,</p> <p>4. stupnica cis - mol + legato harmonická, melodická T5, zm.7 + obraty, opakovanie, utvrdzovanie si učiva</p> <p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p> <p>J ú n</p> <p>1. stupnica cis - mol + legato, harmonická, melodická T5, zm.7 + obraty, súhra, hra spamäti, prednes + výber etúd</p> <p>2. výcvik vytipovaných cvičení, súhra, hra spamäti +</p>	<p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p> <p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p> <p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p>
---	--

<p>prednes</p> <p>3. skúšobná látka</p> <p>4. vysvedčenie</p> <p>Základné vedomosti, zručnosti, má žiak ovládať po ukončení 1. ročníka, aby mohol postúpiť do 2. ročníka nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania.</p> <p>Sem patria merateľné a kontrolovateľné vedomosti, a zručnosti minimálne.</p> <p>Žiak ovláda a zdokonaľuje technické základy hry na sopránovej zobcovej flaute: chromatický celý rozsah nástroja, ovláda hmaty pomocné, trilkové, vibráto a dvojitý jazyk.</p> <p>Je schopný plynulé a správne zahrať vybrané stupnice s použitím dvojitého jazyka a niekoľko desiatok drobných skladieb + 1 skladbu väčšieho rozsahu, sólovo i so sprievodom klavíra alebo iného hudobného nástroja: v rôznych tempách, technicky správne, s rytmickou presnosťou, s dodržaním dynamických značiek a s adekvátnym muzikálnym výrazom zodpovedajúcim štýlu hranej skladby.</p> <p>Dokáže zahrať spamäti jednoduché skladby, alebo úseky skladieb. Aktívne sa zapája do komornej hry (duo, trio...+ súborovej hry)</p> <p>1 stupnica dur + legato + T5, D7 + obraty + rozložený akord</p> <p>1 stupnica mol + legato + T5, zm.7 + obraty + rozložený akord</p> <p>2 etudy rôzneho charakteru,</p> <p>1 ľudová pieseň naspamäť,</p> <p>1 prednesová skladba väčšieho rozsahu.</p> <p>Žiak verejne vystúpi minimálne jedenkrát za polrok</p>	<p>Súborová hra</p>
---	---------------------

**Učebné osnovy vyučovacieho predmetu
Hra na s o p r á n o v e j z o b c o v e j f l a u t e p r e 2. r o č n í k
nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie**

1. Záhľadvie

Názov predmetu	Hra na s o p r á n o v e j z o b c o v e j f l a u t e
Učebný plán	č. 12
Časový rozsah výučby	1,5 hodina týždenne
Ročník	druhý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ v SR
Názov ŠkVP	ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce, Iskrenie talentov
Stupeň vzdelania	ISCED 2 B – nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie
Kód a názov odboru štúdia	hudobný odbor
Dĺžka štúdia	štyri
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Spracoval	Jana Kubová
Koordinátor ŠkVP	Jozef Kolesár
Schválené	27. júna 2013

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu pre nižšie sekundárne vzdelanie

Vyučovanie hry na s o p r á n o v e j z o b c o v e j f l a u t e je vhodnou metódou v systéme hudobno-vzdelávacej elementaristiky. Táto skutočnosť má viacero príčin. Okrem toho hra na s o p r á n o v e j z o b c o v e j f l a u t e je akousi základnou bázou pre hru na iných dychových hudobných nástrojoch.

Žiaci pri vyučovaní na s o p r á n o v e j z o b c o v e j f l a u t e získavajú schopnosť naučiť sa: **D y c h o v e j h y g i e n e, správne mu dr ž a n i u t e l a, f r á z o v a n i u, n a s a - d z o v a ť k a ž d ý t ó n j a z y k o m, p r á c a r ú k - z a k r ý v a ť správne dierky na hudobnom nástroji.**

Pre hru na s o p r á n o v e j z o b c o v e j flaute máme výber barokovej a súčasnej literatúry, ktorá je veľmi rýchlo prístupná pre sólovú hru, a pre rôzne komorné súbory, kde majú žiaci možnosť rozvíjať svoju hudobnosť a muzicírovanie.

Žiaci rýchlo nadobudnú schopnosť spoločnej súhry v **duete, triu, kvartete a inom súborovom zložení** kde sa cibrí ich hudobný sluch, zmysel pre rytmus a schopnosť harmonického myslenia. To všetko sú veľmi dôležité atribúty zdravého vývinu detského organizmu. Význam takejto iniciatívy má u dieťaťa aj veľmi vyhranený zdravotný rozmer.

Nie je to isto náhoda, že hra na s o p r á n o v e j z o b c o v e j flaute slúži ako podporná liečba pri astmatických poruchách, prípadne môže slúžiť ako prevencia pred negatívnymi prejavmi v dýchaní jedinca. Nezanedbateľná je aj ekonomická stránka. Z o b c o v é flauty sú cenovo jedným z najdostupnejších hudobných nástrojov, čo je možné využiť pri vytváraní zdrojov motivácie.

3. Ciele vyučovacieho predmetu pre nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Všeobecné ciele nižšieho sekundárneho vzdelania

- rozvíjať kreatívne myslenie, tvorivé myslenie,
- rozvíjať emočnú inteligenciu, pestovať zmysel pre dobro a krásu ,
- budovať v dieťati hodnotový systém a obranyschopnosť voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt,
- usmerňovať dieťa k vyšším duchovným hodnotám, formovať mravné myslenie.

Všeobecný cieľ vyučovacieho predmetu

- osvojovať a prehĺbovať základné princípy hry na s o p r á n o v ú z o b c o v ú flautu,
- chrániť ho pred povrchným spôsobom hrania a viesť k správny návykom,
- upevňovať sebakontrolu pri používaní nástroja, podporovať samostatnosť v príprave na hodinu.

Špecifické ciele vyučovacieho predmetu pre 2. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania

Vzdelávanie v hre na s o p r á n o v ú z o b c o v ú flautu smeruje k tomu, aby žiaci dokázali:

Kognitívne ciele:

- zdonaľovať tónový ambitus od c1 – es3, všetky chromatické tóny, nácvik spojov a trilkových hmatov (d2 - e2, b1 - c2, b1 - cis2) atď..., Nácvik stupníc do 5 predznamenaní dur a mol do 4 predznamenaní, harmonickú, melodickú + T5, D7, zm.7 + obraty a zdokonaľovať dvojité jazyk
- zdokonaľovať reberno-bránicové dýchanie a oboznámiť žiaka o fyziologickej funkčnosti bránice, začať s nácvikom dvojitého jazyka a zdokonaľovať vibráto,
- špecifikovať a zdokonaľovať rozdiely mäkkého, rovného, ostrého tónu, vibráta a dvojitého jazyka

- preukázať vedomosti o interpretácii nôt v hodnotách celá, polová s bodkou, štvrt'ová s bodkou, osminová s bodkou a šestnástinová v taktach 4/4, 3/4, 2/2, 3/8, 6/8, 2/4 + pomlčky a venovať sa bodkovanému rytmu
- definovať základné zložky v skladbe takt, tempo, dynamiku, hudobnú formu skladby...atď.
- analyzovať skladbu po rytmickej stránke – rytmické zvláštnosti ako synkopa, noty s bodkou, ligatúra, korunka, alla breve
- vysvetliť a aplikovať základné dynamické pojmy – piano, forte, crescendo a decrescendo, ritardando, accelerando, sforzato, pianissimo a zdokonaľovať ďalšie výrazové prostriedky...atď.
- rozlišovať a zdokonaľovať spôsoby hry - prima a seconda volta, da capo all Fine, legato, tenuto, staccato
- opísať odlišnosti v tvorbe melodických ozdôb a ich zdokonaľovať – príraz, dvojitý príraz, odraz, dvojitý odraz, náraz, nátril, skupinka, opora,
- aplikovať v skladbe a zdokonaľovať získané elementárne úkony: zmysel pre rytmickú presnosť, intonáciu, správnu artikuláciu pri tvorbe tónu, dynamickú tieňovanosť, zdokonaľovať výrazové prostriedky, technickú dokonalosť a dbať na primeraný muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby
- posúdiť kvalitu svojej interpretácie – slovné sa vyjadriť

Psychomotorické ciele:

- zvládnuť súhru rúk v primeranej zručnosti a náročnosti - zdokonaľovať prstovú techniku, rytmickú presnosť a technickú dokonalosť
- interpretovať kvalitu tónu a jeho správnu artikuláciu, intonáciu, dynamickú tieňovanosť v primeranej náročnosti ročníka,
- vštepiť im správne inštrumentálne návyky – dýchanie, prácu rúk, pozíciu hlavy, pozíciu nôh,
- budovať zmysel pre kvalitu – posadenie **z o b c a** medzi pery a tvoriť jednotlivé druhy tónov – rovný tón, mäkký tón, ostrý tón, dvojitý jazyk a vibráto podľa náročnosti jedinca
- zaviesť cvičenia na zdokonaľovanie a rozvíjanie prstovej techniky, dýchania, vibráta a jazykovej techniky
- rozvoj rytmického cítenia – hodnoty nôt (celá, polová, štvrt'ová, osminová + hodnoty pomlčiek + polová nota s bodkou a štvrt'ová nota s bodkou + šestnástinová nota) v rámci základných metrických predpisov (2/4, 3/4, 4/4, 2/2, 3/8, 6/8), upevňovať metro rytmické cítenie a venovať sa bodkovanému rytmu
- ovládať spôsoby hrania a schopnosť rozlišovať typy artikulácie – legato, non legato, staccato, portamento – viac zdokonaľovať
- hrať bez zrakovej kontroly na základe hmatovej orientácie nasadzovať dlhé tóny v celej hodnote a nasadzovať v štvrt'ových notách v rámci stupníc, T5 + obraty, D7 + obraty, zm.7 + obraty + uplatňovať dvojitý jazyk a v prednesových melódiách uplatňovať vibráto
- interpretovať základné melodické ozdoby – príraz, náraz, odraz, nátril, trilok, opora, skupinka + uplatňovať ich zdokonalenie
- uvoľňovať motorický aparát pri hraní a pokračovať v rozvíjaní techniky hry, uvoľnenosť prstov, zdokonaľovanie prstovej techniky, správna poloha rúk pri zakrytí dierok

Afektívne ciele:

- upevňovať vzťah k umeniu, hudbe a hudobnej interpretácií poukazovaním na vhodné vzory,
- postupne viesť smerom k výrazovosti **p r e d n e s u** a tým pestovať estetické cítenie žiaka, jeho hudobnícky intelekt – vnímať krásno hudby a poskytnúť mu priestor pre sebarealizáciu, povzbudzovať v žiakovi hráčsku istotu + odblokovať podľa možnosti pocit trémy
- dbať pri nácviku jednotlivých skladieb na primeraný muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby, prípadne so sprievodom iného hudobného nástroja – emotívne precítiť skladbu,
- rozoznávať charakterovú rôznorodosť na ľudových piesňach – ťahavé, veselé, regrútske, pochodové, tanečné ako polka, valčík....atď.,
- mať zážitok a radosť z interpretácie akejkoľvek skladby.

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie pre nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Formulácia a vypracovanie výchovných a vzdelávacích stratégií vychádzajú z kľúčových kompetencií stanovených ŠVP a ŠkVP a smerujú ku spoločnému postupu, ako priviesť žiaka k ďalšiemu rozvíjaniu kompetencií.

Základné kľúčové kompetencie a spôsobilosti žiaka v 2. ročníku nižšieho sekundárneho vzdelania v predmete hra na s o p r á n o v e j z o b c o v e j flaute rozvíjame nasledovne:

1. sociálno-komunikačné spôsobilosti – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- vyjadrovať sa súvislé prostredníctvom verbálnej i non verbálnej komunikácie, výstižne a kultivovane primerane veku,
- dokázať určitý čas sústredene pracovať na skladbe, náležite reagovať na zmeny,
- využívať ústretovú komunikáciu - mimiku i gestikuláciu pre vytváranie dobrých vzťahov, s ktorými prichádza do kontaktu – spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a inými ľuďmi,
- adekvátne reagovať, vyjadrovať svoj názor, využívať technické prostriedky osobnej komunikácie,
- rešpektovať kultúrnu rozmanitosť a preukazovať záujem o primeranú formu medzi kultúrnej komunikácie.

2. spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- používať v každodenných situáciách modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (projekty, vystúpenia, koncerty, výstavy),
- uplatňovať logiku v hudobnej teórii a rozbore skladby,
- divergentnými tvorivými úlohami žiakovi rozvíjať logiku a logické postupy jeho fantáziu a intuíciu,
- hľadať rôzne varianty nápaditého, objavného riešenia,
- rozvíjať si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov.

3. spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- integrovať IKT do vyučovania v ZUŠ – samostatne a efektívne vyhľadávať a využívať učebné a informatívne zdroje z internetu,
- študovať elektronické hudobné nástroje,
- aplikovať hudobný výukový softvér – notový editor – nový spôsob učenia sa.

4. spôsobilosť učiť sa učiť sa – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- získavať schopnosť samostatne cvičiť,
- systematicky sa pripravovať na hodiny nástrojovej hry,
- zlepšovať svoju vytrvalosť a iniciatívu,
- efektívne si osvojovať poznatky a študijné návyky,
- hodnotiť informácie a využívať ich vo svojom učení a v iných činnostiach.

5. spôsobilosť riešiť problémy – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- vnímať, sledovať, rozoznávať a premýšľať o problémových situáciách,
- vedieť vyjadriť a sformulovať problém,
- hľadať informácie, navrhovať riešenia – nové vlastné....
- korigovať nesprávne riešenia,
- učiť sa byť empatický, ale aj asertívny.

6. osobné, sociálne a občianske spôsobilosti – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- uvedomovať si svoje potreby, práva a povinnosti v škole i mimo nej aktívne ich realizovať,
- odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- mať zodpovednosť a schopnosť dodržiavať dohody,
- uvedomovať si svoje silné a slabé stránky,
- aktívne si chrániť svoje fyzické a duševné zdravie,
- sústreďovať sa na kvalitu a vhodnosť svojho výberu voľných činností,
- kontrolovať vlastné konanie (vrátane násilných a seba zničujúcich modelov konania)
- podieľať sa na vytváraní podporujúcej a motivujúcej sociálno-emočnej klímy v skupine a dobrých medziľudských vzťahov,
- chápať význam a podstatu legislatívnych zákonov a spoločenských noriem: rešpektuje práva ostatných ľudí,
- chápať základné ekologické a environmentálne súvislosti a rozhodovať sa v záujme ochrany zdravia jednotlivca i spoločnosti.

7. spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- rozvíjať schopnosť tvoriť a prijímať umenie,
- dokázať pomenovať druhy umenia,
- rešpektovať vkus iných ľudí a smelo i tolerantne vyjadriť svoj názor i vkus,
- dokázať sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,

- poznať pravidlá spoločenského kontaktu, správať sa kultúrne, kultivovane,
- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- poznať základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- poznať elementárne pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- ceniť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- byť tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr,
- poznať a vážiť si naše kultúrno-historické tradície a dedičstvo.

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Metodické a didaktické usmernenie (Metódy a formy práce) :

V 2. ročníku predmet hra na s o p r á n o v e j z o b c o v e j flaute nadväzuje na 1. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Rozširovať žiakovu hudobnosť a zdokonaľovať výrazové prostriedky dynamiky a agogiky. Motivovať žiaka verejným vystúpením a tým mu poskytnúť priestor pre seberealizáciu, odblokovať podľa možnosti pocit trémy, poukázať na zmysel hudobnej interpretácie a hudobného zážitku.

Jestvujú rôzne náhľady na metódy a formy výchovno-vzdelávacieho procesu. Učiteľ je povinný v žiakovi rozvíjať okrem hudobnej a technickej zložky aj emocionálnu zložku výchovy, vytvárať predstavu muzikálne a technicky dokonalej hry všetkých študovaných skladieb. Vytvárať a rozvíjať zmysel pre štýlový prejav hry na s o p r á n o v e j z o b c o v e j flaute.

Metódy	Formy práce
<ul style="list-style-type: none"> - motivačné - expozičné - demonštračné - mimovoľného učenia - imitácia - fixačné - diagnostické - individuálneho prístupu 	<ul style="list-style-type: none"> - individuálna práca na vyučovacej hodine - využitie audio - vizuálnych didaktických pomôcok - názorná demonštrácia učiteľom - spoločná hra učiteľa so žiakom - pozorovanie interpretačných výkonov na koncertoch - domáca príprava

6. Učebné zdroje pre 2. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v týchto učebných osnovách, slúži k základnej orientácii učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka a prípadne zdrojmi z internetu.

Hudobný materiál (výber):

CERHA , Vlastimil : Štúdie pre sopránovú zobcovú flautu, Editio Supraphon, Praha
 NYKL, J. 32 etud pre sopránovú zobcovú flautu
 BALASANJAN, S. 25 ľahkých etud
 ČANČIK, T. : 42 etud pre sopránovú zobcovú flautu (výber)

WURM, W. : 45 ľahkých etud (výber)
 ARBAN, J. B. : 100 elementárnych etud (výber)

Výber ďalších etúd záleží od každého pedagóga.....

Prednesové skladby (výber):

PEPUSCH , Johann Christoph: Sonáta C – dur (Adagio, Allegro)
 VERACINI, F. M. : Sonata terza (1.,2. časť)
 VERACINI, F. M. : Sonata prima (Largo, Allegro)

SZÁMÁRA, Kezdok : pre sopránovú flautu (výber) Editio musica Budapest
 LAHA, Ondřich: Album populárnych skladieb pre zobcovú flautu a klavír (výber)
 TELEMANN, G, Ph.: Pastorele
 LIPPMANN, H. Tanec harlekýna

BAKLANOVA, N. : Sonáta
 KLEIN, R. R. : Koncert C – dur
 J.B.LOELLET: 3 Sonaten
 Ph. de LAVIGNE: 3 Sonaten

7. Obsah vzdelávania pre 2. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania v predmete hra na s o p r á n o v ú z o b c o v ú flautu

Kompetencie	Výkonové štandardy	Kritéria, metódy a prostriedky hodnotenia
<p>Učiť žiaka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívať vedomosti, zručnosti, návyky - motivovať žiaka k nástroju a dať mu priestor pre sebarealizáciu - zdokonaľovať hru na s o p r a n o v e j 	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikovať notový zápis v hre - uplatniť dvojitý jazyk v hraní stupníc do 5. predznamenaní a vedieť plynule hrať podľa rozsahu hudobného nástroja - uplatniť vedomosti v hraní T5, D7, zm.7 + obraty a uplatniť 	<p>Žiak vedel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohotovo čítať a následne aplikovať notový zápis v hre - v primeranom tempe uplatňovať dvojitý jazyk a plynule hrať danú stupnicu podľa rozsahu hudobného nástroja - plynule a v primeranom tempe zahrať rozložený T5, D7, zm.7 + obraty a uplatniť dvojitý jazyk

<p>zobcovej flaute</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikovať a zdokonaľovať dynamické a tempové označenia - rozvinúť a upevniť melodické a metroritmické cítenie - hrať zložité rytmické útvary - zafixovať správne inštrumentálne návyky - zvyšovať náročnosť a zdokonaľovať na uvedomelú tvorbu tónu - zlepšiť cit pre intonáciu - vedieť aplikovať dynamiku a agogiku v skladbe - zdokonaľiť melodické ozdoby - zdokonaľiť schopnosť techniky správne a s adekvátnym výrazom zahrať niekoľko skladieb rôzneho charakteru aj 	<p>dvojitý jazyk</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívať dynamické a tempové označenia + zdokonaľovať - aplikovať hru na ozvenu v ľudovej piesni - rozlišovať noty celú, polovú s bodkou, štvrt'ovú s bodkou a hrať noty v osminových a šestnástinových hodnotách, alla breve, + venovať sa viac bodkovanému rytmu - tvoriť a upevniť mäkký, rovný, ostrý tón + vibrato a dvojitý jazyk - vhodne ukončovať tóny – mäkké, rovné, ostré ukončenie na vibrato a zdokonaľiť postupne aj dvojitý jazyk - pohotovo tvoriť dynamiku a agogiku v skladbe - hrať –náraz, nátril, trilok príraz, dvojitý príraz, - rozlišovať základné druhy artikulácií – legato, non legato, staccato, portamento 	<ul style="list-style-type: none"> - správne tvoriť dynamiku a odhadnúť tempo + zdokonaľovať - zahrať v primeranej náročnosti na krátkych niekoľkotónových útvaroch - demonštrovať v hre dané rytmické útvary - tvoriť a ukončovať tón a ešte viac prehlbovať zdokonaľovať a upevňovať - aplikovať dynamiku, vibrato a využiť postupne aj dvojitý jazyk na tónoch - adekvátne aplikovať dynamiku a agogiku v skladbe - demonštrovať dané melodické ozdoby - interpretovať legato, staccato, non legato v skladbe
--	---	--

<p>so sprievodom klavíra</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbať na primeraný muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby - naučiť sa súhre s iným nástrojom - nadobudnúť schopnosť spoločnej súhry v duete, triu, kvartete a rôznych súborových tele-sách - cibriť si hudobný sluch zmysel pre rytmus a schopnosť harmonického myslenia 	<ul style="list-style-type: none"> - zdokonaľovať primeraný muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby - pracovať v súhre s iným nástrojom - pracovať na spoločnej komornej a súborovej hre - rozlišovať svojím hudobným sluchom správny rytmus a cit pre harmonický prejav 	<ul style="list-style-type: none"> - pohotovo tvoriť primeraný muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby - zdokonaľiť sa v súhre s iným nástrojom - zdokonaľiť schopnosť spoločnej súhry v duete, triu, kvartete a v súborovej hre - interpretovať svojím hudobným sluchom správny rytmus a cit pre harmonický prejav
--	--	---

Obsah	Medzipredmetové vzťahy
<p>S e p t e m b e r</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hygienické návyky 2. stupnica C- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-2 etudy pod ľa náročnosti, súhra, rytmus, prednes 3. stupnica C- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-3 etudy pod ľa náročnosti, rytmus + prednes 4. stupnica F- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-2 etudy pod ľa náročnosti, rytmus + prednes + dynamika <p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p> <p>O k t ó b e r</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. stupnica F- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-3 etudy pod ľa náročnosti, súhra + dynamika + frázovanie + rytmus 	<p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p> <p>Hudobná náuka</p>

<p>2. stupnica G- dur + legato,T5, D7 + obraty, 1-2 etudy pod ľa náročnosti, dynamika + melodické ozdoby + prednes</p> <p>3. stupnica G- dur + legato,T5, D7 + obraty, 1-3 etudy pod ľa náročnosti, súhra + frázovanie + rytmus hra spamäti</p> <p>4. stupnica B- dur + legato,T5, D7 + obraty,1-2 etudy pod ľa náročnosti, rytmus + frázovanie + prednes</p>	<p>Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p>
<p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p>	
<p>N o v e m b e r</p>	
<p>1. stupnica B- dur + legato,T5, D7 + obraty, 1-2 etudy pod ľa náročnosti, frázovanie, dvojité jazyk + prednes</p> <p>2. stupnica a- mol harmonická, melodická + legato,T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, prednes, rytmus vibráto</p> <p>3. stupnica a- mol harmonická, melodická + legato,T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, súhra, dvojité jazyk, prednes hra spamäti</p> <p>4. stupnica d- mol harmonická, melodická + legato,T5, zm 7 + obraty, 1-3 etudy podľa náročnosti, frázovanie, dvojité jazyk, dynamika, rytmus, súhra, prednes</p>	<p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p>
<p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p>	
<p>D e c e m b e r</p>	
<p>1. stupnica d- mol harmonická, melodická + legato,T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, rytmus, prednes frázovanie, dynamika, výrazovosť</p> <p>2. stupnica D- dur + legato,T5, D7 + obraty, 1-2 etudy pod ľa náročnosti, rytmus + prednes, dynamika, výrazovosť</p> <p>3. stupnica D- dur + legato,T5, D7 + obraty 1-3 etudy pod ľa náročnosti, hra spamäti + prednes + súhra</p> <p>4. stupnica A- dur + legato,T5, D7 + obraty, 1-2 etudy pod ľa náročnosti, dvojité jazyk, rytmus + prednes + súhra</p>	<p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p>
<p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p>	
<p>J a n u á r</p>	
<p>1. stupnica A- dur + legato,T5, D7 + obraty, 1-2 etudy pod ľa náročnosti, tempo, súhra + prednes, frázovanie</p> <p>2. stupnica Es- dur + legato,T5, D7 + obraty,1-3 etudy pod ľa náročnosti, rytmus, prednes + vibráto, výrazovosť</p> <p>3. stupnica Es- dur + legato,T5, D7 + obraty,1-2 etudy pod ľa náročnosti, súhra, prednes, dynamika + dvojité jazyk</p> <p>4. stupnica e- mol + legato harmonická, melodická T5,zm 7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti prednes + rytmus</p>	<p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p>

Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ

F e b r u á r

1. stupnica e- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, súhra + prednes
2. stupnica g- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, vibráto, prednes
3. stupnica g- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty,1-3 etudy podľa náročnosti, prednes + súhra
4. stupnica E- dur + legato,T5, D7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, súhra + prednes, výrazovosť hra spamäti

Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ

M a r e c

1. stupnica E- dur + legato,T5, D7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, súhra + prednes, frázovanie, hra spamäti
2. stupnica As- dur + legato,T5, D7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, rytmus, dynamika, súhra + prednes
3. stupnica As- dur + legato,T5, D7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, frázovanie, dynamika, rytmus + súhra
4. stupnica h- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, sólo, artikulácia,

Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ

A p r í l

1. stupnica h–mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti rytmus + prednes
2. stupnica c- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty,1-3 etudy podľa náročnosti, súhra + prednes
3. stupnica c- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, dynamika,
4. stupnica fis- mol + legato harmonická, melodická T5, zm.7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, rytmus,

Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ

M á j

1. stupnica fis- mol + legato harmonická, melodická T5 zm.7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, prednes
2. stupnica f - mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, súhra, prednes,
3. stupnica f - mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty,1-3 etudy podľa náročnosti, opakovanie,

Hudobná náuka
Zborový spev
Komorná hra
Súborová hra

Hudobná náuka
Zborový spev
Komorná hra
Súborová hra

Hudobná náuka
Zborový spev
Komorná hra
Súborová hra

Hudobná náuka
Zborový spev
Komorná hra
Súborová hra

4. stupnica cis - mol + legato harmonická, melodická T5, zm.7 + obraty, opakovanie, utvrdzovanie si učiva

Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ

J ú n

1. stupnica cis - mol + legato, harmonická, melodická T5, zm.7 + obraty, súhra, hra spamäti, prednes + výber etúd
2. výcvik vytipovaných cvičení, súhra, hra spamäti + prednes

3. s k ú š o b n á l á t k a

4. v y s v e d č e n i e

Základné vedomosti, zručnosti, má žiak ovládať po ukončení **2. ročníka**, aby mohol postúpiť do **3. ročníka** nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania.

Sem patria merateľné a kontrolovateľné vedomosti, a zručnosti minimálne.

Žiak ovláda a zdokonaľuje technické základy hry na **sopránovej** zobcovej flaute: chromatický celý rozsah nástroja, ovláda hmaty pomocné, trilkové, vibráto a dvojité jazyk.

Je schopný plynulé a správne zahrať vybrané stupnice s použitím dvojitého jazyka a niekoľko desiatok drobných skladieb + 1 skladbu väčšieho rozsahu, sólovo i so sprievodom klavíra alebo iného hudobného nástroja: v rôznych tempách, technicky správne, s rytmickou presnosťou, s dodržaním dynamických značiek a s adekvátnym muzikálnym výrazom zodpovedajúcim štýlu hranej skladby.

Dokáže zahrať spamäti jednoduché skladby, alebo úseky skladieb. Aktívne sa zapája do komornej hry (duo, trio...+ súborovej hry)

1 stupnica dur + legato + T5, D7 + obraty + rozložený akord

1 stupnica mol + legato + T5, zm.7 + obraty + rozložený akord

2 etudy rôzneho charakteru,

1 ľudová pieseň naspamäť,

1 prednesová skladba väčšieho rozsahu.

Žiak verejne vystúpi minimálne jedenkrát za polrok

Hudobná náuka
Zborový spev
Komorná hra
Súborová hra

Učebné osnovy vyučovacieho predmetu Hra na s o p r á n o v e j zobcovej flaute pre 3. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania

1. Záhľad

Názov predmetu	Hra na s o p r á n o v e j zobcovej flaute
Učebný plán	č. 12
Časový rozsah výučby	1,5 hodina týždenne
Ročník	tretí
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ v SR
Názov ŠkVP	ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce, Iskrenie talentov
Stupeň vzdelania	ISCED 2 B – nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie
Kód a názov odboru štúdia	hudobný odbor
Dĺžka štúdia	štyri
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Spracoval	Jana Kubová
Koordinátor ŠkVP	Jozef Kolesár
Schválené dňa	25. augusta 2014

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu pre nižšie sekundárne vzdelanie

Vyučovanie hry na s o p r á n o v e j z o b c o v e j flaute je vhodnou metódou v systéme hudobno-vzdelávacej elementaristiky. Táto skutočnosť má viacero príčin. Okrem toho hra na s o p r á n o v e j z o b c o v e j flaute je akousi základnou bázou pre hru na iných dychových hudobných nástrojoch.

Žiaci pri vyučovaní na s o p r á n o v e j z o b c o v e j flaute získavajú schopnosť naučiť sa : **D y c h o v e j h y g i e n e, správne mu dr ž a n i u t e l a, frá z o v a n i u, n a s a - d z o v a ť k a ž d ý t ó n j a z y k o m, p r á c a r ú k - z a k r ý v a ť správne dierky na hudobnom nástroji.**

Pre hru na s o p r á n o v e j z o b c o v e j flaute máme výber barokovej a súčasnej literatúry, ktorá je veľmi rýchlo prístupná pre sólovú hru, a pre rôzne komorné súbory, kde majú žiaci možnosť rozvíjať svoju hudobnosť a muzicírovanie.

Žiaci rýchlo nadobudnú schopnosť spoločnej súhry v **duete, triu, kvartete a inom súborovom zložení** kde sa cibrí ich hudobný sluch, zmysel pre rytmus a schopnosť harmonického myslenia. To všetko sú veľmi dôležité atribúty zdravého vývinu detského organizmu. Význam takejto iniciatívy má u dieťaťa aj veľmi vyhranený zdravotný rozmer.

Nie je to isto náhoda, že hra na **s o p r á n o v e j z o b c o v e j** flaute slúži ako podporná liečba pri astmatických poruchách, prípadne môže slúžiť ako prevencia pred negatívnymi prejavmi v dýchaní jedinca. Nezanedbateľná je aj ekonomická stránka. **Z o b c o v é** flauty sú cenovo jedným z najdostupnejších hudobných nástrojov, čo je možné využiť pri vytváraní zdrojov motivácie.

3. Ciele vyučovacieho predmetu pre nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Všeobecné ciele nižšieho sekundárneho vzdelania

- rozvíjať kreatívne myslenie, tvorivé myslenie,
- rozvíjať emočnú inteligenciu, pestovať zmysel pre dobro a krásu ,
- budovať v dieťati hodnotový systém a obranyschopnosť voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt,
- usmerňovať dieťa k vyšším duchovným hodnotám, formovať mravné myslenie.

Všeobecný cieľ vyučovacieho predmetu

- osvojovať a prehĺbovať základné princípy hry na **s o p r á n o v ú z o b c o v ú** flautu,
- chrániť ho pred povrchným spôsobom hrania a viesť k správnym návykom,
- upevňovať sebakontrolu pri používaní nástroja, podporovať samostatnosť v príprave na hodinu.

Špecifické ciele vyučovacieho predmetu pre 3. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania

Vzdelávanie v hre na **s o p r á n o v ú z o b c o v ú** flautu smeruje k tomu, aby žiaci dokázali:

Kognitívne ciele:

- zdonaľovať tónový ambitus od c1 – es3, všetky chromatické tóny, nácvik spojov a trilkových hmatov (d2 - e2, b1 - c2, b1 - cis2) atď..., Nácvik stupníc do 5 predznamenaní dur a mol do 4 predznamenaní, harmonickú, melodickú + T5, D7, zm.7 + obraty a uplatňovať dvojitý jazyk
- zdokonaľovať reberno-bránicové dýchanie a oboznámiť žiaka o fyziologickej funkčnosti bránice, začať s nácvikom dvojitého jazyka a zdokonaľovať vibráto,
- špecifikovať a zdokonaľovať rozdiely mäkkého, rovného, ostrého tónu, vibráta a dvojitého jazyka
- preukázať vedomosti o interpretácii nôt v hodnotách celá, polová s bodkou, štvrt'ová s bodkou, osminová s bodkou a šestnásťtinová v taktach 4/4, 3/4, 2/2, 3/8, 6/8, 2/4 + pomlčky a venovať sa bodkovanému rytmu
- definovať základné zložky v skladbe takt, tempo, dynamiku, hudobnú formu skladby...atď.

- analyzovať skladbu po rytmickej stránke – rytmické zvláštnosti ako synkopa, noty s bodkou, ligatúra, korunka, alla breve
- vysvetliť a aplikovať základné dynamické pojmy – piano, forte, crescendo a decrescendo, ritardando, accelerando, sforzato, pianissimo a zdokonaľovať ďalšie výrazové prostriedky...atď.
- rozlišovať a zdokonaľovať spôsoby hry - prima a seconda volta, da capo all Fine, legato, tenuto, staccato
- opísať odlišnosti v tvorbe melodických ozdôb a ich zdokonaľovať – príraz, dvojitý príraz, odraz, dvojitý odraz, náraz, nátril, skupinka, opora,
- aplikovať v skladbe a zdokonaľovať získané elementárne úkony: zmysel pre rytmickú presnosť, intonáciu, správnu artikuláciu pri tvorbe tónu, dynamickú tieňovanosť, zdokonaľovať výrazové prostriedky, technickú dokonalosť a dbať na primeraný muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby
- posúdiť kvalitu svojej interpretácie – slovne sa vyjadriť

Psychomotorické ciele:

- zvládnuť súhru rúk v primeranej zručnosti a náročnosti - zdokonaľovať prstovú techniku, rytmickú presnosť a technickú dokonalosť
- interpretovať kvalitu tónu a jeho správnu artikuláciu, intonáciu, dynamickú tieňovanosť v primeranej náročnosti ročníka,
- vštepiť im správne inštrumentálne návyky – dýchanie, prácu rúk, pozíciu hlavy, pozíciu nôh,
- budovať zmysel pre kvalitu – posadenie **z o b c a** medzi pery a tvoriť jednotlivé druhy tónov – rovný tón, mäkký tón, ostrý tón, dvojitý jazyk a vibráto podľa náročnosti jedinca
- zaviesť cvičenia na zdokonaľovanie a rozvíjanie prstovej techniky, dýchania, vibráta a jazykovej techniky
- rozvoj rytmického cítenia – hodnoty nôt (celá, polová, štvrt'ová, osminová + hodnoty pomlčiek + polová nota s bodkou a štvrt'ová nota s bodkou + šesťnástinová nota) v rámci základných metrických predpisov (2/4, 3/4, 4/4, 2/2, 3/8, 6/8), upevňovať metro rytmické cítenie a venovať sa bodkovanému rytmu
- ovládať spôsoby hrania a schopnosť rozlišovať typy artikulácie – legato, non legato, staccato, portamento – viac zdokonaľovať
- hrať bez zrakovej kontroly na základe hmatovej orientácie nasadzovať dlhé tóny v celej hodnote a nasadzovať v štvrt'ových notách v rámci stupníc, T5 + obraty, D7 + obraty, zm.7 + obraty + uplatňovať dvojitý jazyk a v prednesových melódiách uplatňovať vibráto
- interpretovať základné melodické ozdoby – príraz, náraz, odraz, nátril, trilok, opora, skupinka + uplatňovať ich zdokonalenie
- uvoľňovať motorický aparát pri hraní a pokračovať v rozvíjaní techniky hry – uvoľnenosť prstov, zdokonaľovanie prstovej techniky, správna poloha rúk pri zakrytí dierok

Afektívne ciele:

- upevňovať vzťah k umeniu, hudbe a hudobnej interpretácií poukazovaním na vhodné vzory,
- postupne viesť smerom k výrazovosti **p r e d n e s u** a tým pestovať estetické cítenie žiaka, jeho hudobnícky intelekt – vnímať krásno hudby a poskytnúť mu priestor pre

sebarealizáciu, povzbudzovať v žiakovi hráčsku istotu + odblokovať podľa možnosti pocit trémy

- dbať pri nácviku jednotlivých skladieb na primeraný muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby, prípadne so sprievodom iného hudobného nástroja – emotívne precítiť skladbu,
- rozoznávať charakterovú rôznorodosť na ľudových piesňach – ťahavé, veselé, regrútske, pochodové, tanečné ako polka, valčík....atď.,
- mať zážitok a radosť z interpretácie akejkoľvek skladby.

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie pre nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Formulácia a vypracovanie výchovných a vzdelávacích stratégií vychádzajú z kľúčových kompetencií stanovených ŠVP a ŠkVP a smerujú ku spoločnému postupu, ako priviesť žiaka k ďalšiemu rozvíjaniu kompetencií.

Základné kľúčové kompetencie a spôsobilosti žiaka v 3. ročníku v predmete hra na s o p r á n o v e j z o b c o v e j flaute rozvíjame nasledovne:

1. sociálno-komunikačné spôsobilosti – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- vyjadrovať sa súvislé prostredníctvom verbálnej i non verbálnej komunikácie, výstižne a kultivovane primerane veku,
- dokázať určitý čas sústredene pracovať na skladbe, náležite reagovať na zmeny,
- využívať ústretovú komunikáciu - mimiku i gestikuláciu pre vytváranie dobrých vzťahov, s ktorými prichádza do kontaktu – spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a inými ľuďmi,
- adekvátne reagovať, vyjadrovať svoj názor, využívať technické prostriedky osobnej komunikácie,
- rešpektovať kultúrnu rozmanitosť a preukazovať záujem o primeranú formu medzi kultúrnej komunikácie.

2. spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- používať v každodenných situáciách modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (projekty, vystúpenia, koncerty, výstavy),
- uplatňovať logiku v hudobnej teórii a rozbore skladby,
- divergentnými tvorivými úlohami žiakovi rozvíjať logiku a logické postupy jeho fantáziu a intuíciu,
- hľadať rôzne varianty nápaditého, objavného riešenia,
- rozvíjať si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov.

3. spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- integrovať IKT do vyučovania v ZUŠ – samostatne a efektívne vyhľadávať a využívať učebné a informatívne zdroje z internetu,
- študovať elektronické hudobné nástroje,

- aplikovať hudobný výukový softvér – notový editor – nový spôsob učenia sa.

4. **spôsobilosť učiť sa učiť sa** – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- získavať schopnosť samostatne cvičiť,
- systematicky sa pripravovať na hodiny nástrojovej hry,
- zlepšovať svoju vytrvalosť a iniciatívu,
- efektívne si osvojovať poznatky a študijné návyky,
- hodnotiť informácie a využívať ich vo svojom učení a v iných činnostiach.

5. **spôsobilosť riešiť problémy** – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- vnímať, sledovať, rozoznávať a premýšľať o problémových situáciách,
- vedieť vyjadriť a sformulovať problém,
- hľadať informácie, navrhovať riešenia – nové vlastné....
- korigovať nesprávne riešenia,
- učiť sa byť empatický, ale aj asertívny.

6. **osobné, sociálne a občianske spôsobilosti** – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- uvedomovať si svoje potreby, práva a povinnosti v škole i mimo nej aktívne ich realizovať,
- odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- mať zodpovednosť a schopnosť dodržiavať dohody,
- uvedomovať si svoje silné a slabé stránky,
- aktívne si chrániť svoje fyzické a duševné zdravie,
- sústreďovať sa na kvalitu a vhodnosť svojho výberu voľných činností,
- kontrolovať vlastné konanie (vrátane násilných a seba zničujúcich modelov konania)
- podieľať sa na vytváraní podporujúcej a motivujúcej sociálno-emočnej klímy v skupine a dobrých medziľudských vzťahov,
- chápať význam a podstatu legislatívnych zákonov a spoločenských noriem: rešpektuje práva ostatných ľudí,
- chápať základné ekologické a environmentálne súvislosti a rozhodovať sa v záujme ochrany zdravia jednotlivca i spoločnosti.

7. **spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry** – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- rozvíjať schopnosť tvoriť a prijímať umenie,
- dokázať pomenovať druhy umenia,
- rešpektovať vkus iných ľudí a smelo i tolerantne vyjadriť svoj názor i vkus,
- dokázať sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- poznať pravidlá spoločenského kontaktu, správať sa kultúrne, kultivovane,
- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- poznať základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- poznať elementárne pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- ceniť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,

- byť tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr,
- poznať a vážiť si naše kultúrno-historické tradície a dedičstvo.

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Metodické a didaktické usmernenie (Metódy a formy práce) :

V 3. ročníku predmet hra na s o p r á n o v e j z o b c o v e j flaute nadväzuje na 2. ročník nižšieho sekundárneho vzdelania, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Rozširovať žiakovu hudobnosť a zdokonaľovať výrazové prostriedky dynamiky a agogiky. Motivovať žiaka verejným vystúpením a tým mu poskytnúť priestor pre sebarealizáciu, odblokovať podľa možnosti pocit trémy, poukázať na zmysel hudobnej interpretácie a hudobného zážitku.

Jestvujú rôzne náhľady na metódy a formy výchovno-vzdelávacieho procesu. Učiteľ je povinný v žiakovi rozvíjať okrem hudobnej a technickej zložky aj emocionálnu zložku výchovy, vytvárať predstavu muzikálne a technicky dokonalej hry všetkých študovaných skladieb. Vytvárať a rozvíjať zmysel pre štýlový prejav hry na s o p r á n o v e j z o b c o v e j flaute.

Metódy	Formy práce
<ul style="list-style-type: none"> - motivačné - expozičné - demonštračné - mimovoľného učenia - imitácia - fixačné - diagnostické - individuálneho prístupu 	<ul style="list-style-type: none"> - individuálna práca na vyučovacej hodine - využitie audio - vizuálnych didaktických pomôcok - názorná demonštrácia učiteľom - spoločná hra učiteľa so žiakom - pozorovanie interpretačných výkonov na koncertoch - domáca príprava

6. Učebné zdroje pre 3. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v týchto učebných osnovách, slúži k základnej orientácii učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka a prípadne zdrojmi z internetu.

Hudobný materiál (výber):

CERHA , Vlastimil : Štúdie pre sopránovú zobcovú flautu, Editio Supraphon, Praha

NYKL, J. 32 etud pre sopránovú zobcovú flautu

BALASANJAN, S. 25 ľahkých etud

ČANČIK, T. : 42 etud pre sopránovú zobcovú flautu (výber)

WURM, W. : 45 ľahkých etud (výber)

ARBAN, J. B. : 100 elementárnych etud (výber)

Výber ďalších etúd ostáva na možnosti každého pedagóga.....

Prednesové skladby (výber):

PEPUSCH, Johann Christoph: Sonáta C – dur (Adagio, Allegro)

VERACINI, F. M. : Sonata terza (1.,2. časť)

VERACINI, F. M. : Sonata prima (Largo, Allegro)

SZÁMÁRA, Kezdok : pre sopránovú flautu (výber) Editio musica Budapest

LAHA, Ondřich: Album populárnych skladieb pre zobcovú flautu a klavír (výber)

TELEMANN, G. Ph.: Pastorale

LIPPMANN, H. Tanec harlekýna

BAKLANOVA, N. : Sonáta

KLEIN, R. R. : Koncert C – dur

HANDEL, G.F.: 6 Sonát pre zobcovú flautu

MANCINI, F.: Sonáta d mol č. i pre zobcovú flautu a basso continuo

7. Obsah vzdelávania pre 3. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania v pred- mete hra na s o p r á n o v ú z o b c o v ú flautu

Kompetencie	Výkonové štandardy	Kritéria, metódy a prostriedky hodnotenia
Učiť žiaka: - využívať vedomosti, zručnosti, návyky - motivovať žiaka k nástroju a dať mu priestor pre sebarealizáciu - zdokonaľovať hru na s o p r a n o v e j zobcovej flaute - aplikovať a zdokonaľovať dynamické	Žiak vie: - aplikovať notový zápis v hre - uplatniť dvojitý jazyk v hraní stupníc do 5 predznamenaní dur a 4 predznamenaní mol a vedieť plynule hrať podľa rozsahu hudobného nástroja - uplatniť vedomosti v hraní T5, D7, zm.7 + obraty a uplatniť dvojitý jazyk - využívať dynamické a tempové označenia	Žiak vedel: - pohotovo čítať a následne aplikovať notový zápis v hre - v primeranom tempe uplatňovať dvojitý jazyk a plynule hrať danú stupnicu podľa rozsahu hudobného nástroja - plynule a v primeranom tempe zahrať rozložený T5, D7, zm.7 + obraty a uplatniť dvojitý jazyk - správne tvoriť dynamiku a odhadnúť tempo + zdokonaľovať

<p>a tempové označenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvinúť a upevniť melodické a metro rytmické cítenie - hrať zložité rytmické útvary - zafixovať správne inštrumentálne návyky - zvyšovať náročnosť a zdokonaľovať na uvedomelú tvorbu tónu - zlepšiť cit pre intonáciu - vedieť aplikovať dynamiku a agogiku v skladbe - zdokonaľiť melodické ozdoby - zdokonaľiť schopnosť techniky správne a s adekvátnym výrazom zahrať niekoľko skladieb rôzneho charakteru aj so sprievodom klavíra - dbať na primeraný muzikálny prejav zodpovedajúci 	<p>+ zdokonaľovať</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikovať hru na ozvenu v ľudovej piesni - rozlišovať noty celú, polovú s bodkou, štvrt'ovú s bodkou a hrať noty v osminových a šestnástinových hodnotách, alla breve, + venovať sa viac bodkovanému rytmu - tvoriť a upevniť mäkký, rovný, ostrý tón + vibrato a dvojité jazyk - vhodne ukončovať tóny – mäkké, rovné, ostré ukončenie na vibrato a zdokonaľiť postupne aj dvojité jazyk - pohotovo tvoriť dynamiku a agogiku v skladbe - hrať –náraz, nátril, trilok príraz, dvojité príraz, - rozlišovať základné druhy artikulácií – legato, non legato, staccato, portamento - zdokonaľovať primeraný muzikálny prejav 	<ul style="list-style-type: none"> - zahrať v primeranej náročnosti na krátkych niekoľkotónových útvaroch - demonštrovať v hre dané rytmické útvary - tvoriť a ukončovať tón a ešte viac prehlbovať zdokonaľovať a upevňovať - aplikovať dynamiku, vibrato a využiť postupne aj dvojité jazyk na tónoch - adekvátne aplikovať dynamiku a agogiku v skladbe - demonštrovať dané melodické ozdoby - interpretovať legato, staccato, non legato v skladbe - pohotovo tvoriť primeraný muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby
---	--	--

<p>Ľa náročnosti, rytmus + frázovanie + prednes</p> <p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p> <p>N o v e m b e r</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. stupnica B- dur + legato,T5, D7 + obraty, 1-2 etudy pod Ľa náročnosti, frázovanie, dvojitý jazyk + prednes 2. stupnica a- mol harmonická, melodická + legato,T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, prednes, rytmus vibráto 3. stupnica a- mol harmonická, melodická + legato,T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, súhra, dvojitý jazyk, prednes hra spamäti 4. stupnica d- mol harmonická, melodická + legato,T5, zm 7 + obraty, 1-3 etudy podľa náročnosti, frázovanie, dvojitý jazyk, dynamika, rytmus, súhra, prednes <p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p> <p>D e c e m b e r</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. stupnica d- mol harmonická, melodická + legato,T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, rytmus, prednes frázovanie, dynamika, výrazovosť 2. stupnica D- dur + legato,T5, D7 + obraty, 1-2 etudy pod Ľa náročnosti, rytmus + prednes, dynamika, výrazovosť 3. stupnica D- dur + legato,T5, D7 + obraty 1-3 etudy pod Ľa náročnosti, hra spamäti + prednes + súhra 4. stupnica A- dur + legato,T5, D7 + obraty, 1-2 etudy pod Ľa náročnosti, dvojitý jazyk, rytmus + prednes + súhra <p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p> <p>J a n u á r</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. stupnica A- dur + legato,T5, D7 + obraty, 1-2 etudy pod Ľa náročnosti, tempo, súhra + prednes, frázovanie 2. stupnica Es- dur + legato,T5, D7 + obraty,1-3 etudy pod Ľa náročnosti, rytmus, prednes + vibráto, výrazovosť 3. stupnica Es- dur + legato,T5, D7 + obraty,1-2 etudy pod Ľa náročnosti, súhra, prednes, dynamika + dvojitý jazyk 4. stupnica e- mol + legato harmonická, melodická T5,zm 7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti prednes + rytmus <p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p> <p>F e b r u á r</p>	<p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p> <p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p> <p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p>
--	--

<ol style="list-style-type: none"> 1. stupnica e- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, súhra + prednes 2. stupnica g- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, vibráto, prednes 3. stupnica g- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty,1-3 etudy podľa náročnosti, prednes + súhra 4. stupnica E- dur + legato,T5, D7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, súhra + prednes, výrazovosť hra spamäti 	<p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p>
<p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p>	
<p>M a r e c</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. stupnica E- dur + legato,T5, D7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, súhra + prednes, frázovanie, hra spamäti 2. stupnica As- dur + legato,T5, D7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, rytmus, dynamika, súhra + prednes 3. stupnica As- dur + legato,T5, D7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, frázovanie, dynamika, rytmus + súhra 4. stupnica h- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, sólo, artikulácia, 	<p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p>
<p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p>	
<p>A p r í l</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. stupnica h–mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti rytmus + prednes 2. stupnica c- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty,1-3 etudy podľa náročnosti, súhra + prednes 3. stupnica c- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, dynamika, 4. stupnica fis- mol + legato harmonická, melodická T5, zm.7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, rytmus, 	<p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p>
<p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p>	
<p>M á j</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. stupnica fis- mol + legato harmonická, melodická T5 zm.7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, prednes 2. stupnica f - mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, súhra, prednes, 3. stupnica f - mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty,1-3 etudy podľa náročnosti, opakovanie, 4. stupnica cis - mol + legato harmonická, melodická T5, zm.7 + obraty, opakovanie, utvrdzovanie si učiva 	<p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p>
<p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p>	

Jún

1. stupnica cis - mol + legato, harmonická, melodická T5, zm.7 + obraty, súhra, hra spamäti, prednes + výber etúd
2. výcvik vytipovaných cvičení, súhra, hra spamäti + prednes

3. skúšobná látka

4. vysvedčenie

Základné vedomosti, zručnosti, má žiak ovládať po ukončení **3. ročníka**, aby mohol postúpiť do **4. ročníka** nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania.

Sem patria merateľné a kontrolovateľné vedomosti, a zručnosti minimálne.

Žiak ovláda a zdokonaľuje technické základy hry na **sopránovej** zobcovej flaute: chromatický celý rozsah nástroja, ovláda hmaty pomocné, trilkové, vibráto a dvojité jazyk.

Je schopný plynulé a správne zahrať vybrané stupnice s použitím dvojitého jazyka a niekoľko desiatok drobných skladieb + 1 skladbu väčšieho rozsahu, sólovo i so sprievodom klavíra alebo iného hudobného nástroja: v rôznych tempách, technicky správne, s rytmickou presnosťou, s dodržaním dynamických značiek a s adekvátnym muzikálnym výrazom zodpovedajúcim štýlu hranej skladby.

Dokáže zahrať spamäti náročnejšie skladby väčšieho rozsahu, alebo úseky skladieb. Aktívne sa zapája do komornej hry (duo, trio, kvarteto...+ súborovej hry a iných komorných zoskupeniach)

1 stupnica dur + legato + T5, D7 + obraty + rozložený akord

1 stupnica mol + legato + T5, zm.7 + obraty + rozložený akord

2 etudy rôzneho charakteru,

1 ľudová pieseň naspamäť,

1 prednesová skladba väčšieho rozsahu.

Žiak verejne vystúpi minimálne jedenkrát za polrok

Hudobná náuka
Zborový spev
Komorná hra
Súborová hra

**Učebné osnovy vyučovacieho predmetu
Hra na s o p r á n o v e j z o b c o v e j f l a u t e p r e 4. r o č n í k
nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania**

1. Záhlavie

Názov predmetu	Hra na s o p r á n o v e j z o b c o v e j f l a u t e
Učebný plán	č. 12
Časový rozsah výučby	1,5 hodina týždenne
Ročník	štvrtý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ v SR
Názov ŠkVP	ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce
Stupeň vzdelania	ISCED 2 B – nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania
Kód a názov odboru štúdia	hudobný odbor
Dĺžka štúdia	štyri
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Spracoval	Jana Kubová
Koordinátor ŠkVP	Jozef Kolesár
Schválené dňa	25. augusta 2014

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu pre nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Vyučovanie hry na s o p r á n o v e j z o b c o v e j f l a u t e je vhodnou metódou v systéme hudobno-vzdelávacej elementaristiky. Táto skutočnosť má viacero príčin. Okrem toho hra na s o p r á n o v e j z o b c o v e j f l a u t e je akousi základnou bázou pre hru na iných dychových hudobných nástrojoch.

Žiaci pri vyučovaní na s o p r á n o v e j z o b c o v e j f l a u t e získavajú schopnosť naučiť sa: **D y c h o v e j h y g i e n e, správne mu dr ž a n i u t e l a, f r á z o v a n i u, n a s a - d z o v a ť k a ž d ý t ó n j a z y k o m, p r á c a r ú k - z a k r ý v a ť s p r á v n e d i e r k y n a h u d o b n o m n á s t r o j i.**

Pre hru na s o p r á n o v e j z o b c o v e j flaute máme výber barokovej a súčasnej literatúry, ktorá je veľmi rýchlo prístupná pre sólovú hru, a pre rôzne komorné súbory, kde majú žiaci možnosť rozvíjať svoju hudobnosť a muzicírovanie.

Žiaci rýchlo nadobudnú schopnosť spoločnej súhry v **duete, triu, kvartete a inom súborovom zložení** kde sa cibrí ich hudobný sluch, zmysel pre rytmus a schopnosť harmonického myslenia. To všetko sú veľmi dôležité atribúty zdravého vývinu detského organizmu. Význam takejto iniciatívy má u dieťaťa aj veľmi vyhranený zdravotný rozmer.

Nie je to isto náhoda, že hra na s o p r á n o v e j z o b c o v e j flaute slúži ako podporná liečba pri astmatických poruchách, prípadne môže slúžiť ako prevencia pred negatívnymi prejavmi v dýchaní jedinca. Nezanedbateľná je aj ekonomická stránka. Z o b c o v é flauty sú cenovo jedným z najdostupnejších hudobných nástrojov, čo je možné využiť pri vytváraní zdrojov motivácie.

3. Ciele vyučovacieho predmetu pre nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Všeobecné ciele nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania

- rozvíjať kreatívne myslenie, tvorivé myslenie,
- rozvíjať emočnú inteligenciu, pestovať zmysel pre dobro a krásu ,
- budovať v dieťati hodnotový systém a obranyschopnosť voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt,
- usmerňovať dieťa k vyšším duchovným hodnotám, formovať mravné myslenie.

Všeobecný cieľ vyučovacieho predmetu

- osvojovať a prehĺbovať základné princípy hry na s o p r á n o v ú z o b c o v ú flautu,
- chrániť ho pred povrchným spôsobom hrania a viesť k správnym návykom,
- upevňovať sebakontrolu pri používaní nástroja, podporovať samostatnosť v príprave na hodinu.

Špecifické ciele vyučovacieho predmetu pre 4. ročník nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Vzdelávanie v hre na s o p r á n o v ú z o b c o v ú flautu smeruje k tomu, aby žiaci dokázali:

Kognitívne ciele:

- zdonaľovať tónový ambitus od c1 – es3, všetky chromatické tóny, nácvik spojov a trilkových hmatov (d2 - e2, b1 - c2, b1 - cis2) atď..., Nácvik stupníc do 5 predznamenaní dur aj mol harmonickú, melodickú + T5, D7, zm.7 + obraty chromatickú, celotónovú stupnicu a uplatňovať v nich dvojité jazyk
- zdokonaľovať reberno-bránicové dýchanie a oboznámiť žiaka o fyziologickej funkčnosti bránice, začať s nácvikom dvojitého jazyka a zdokonaľovať vibráto,
- špecifikovať a zdokonaľovať rozdiely mäkkého, rovného, ostrého tónu, vibráto a dvojitého jazyka

- preukázať vedomosti o interpretácii nôt v hodnotách celá, polová s bodkou, štvrt'ová s bodkou, osminová s bodkou a šestnástinová v taktach 4/4, 3/4, 2/2, 3/8, 6/8, 2/4 + pomlčky a venovať sa bodkovanému rytmu
- definovať základné zložky v skladbe takt, tempo, dynamiku, hudobnú formu skladby...atď.
- analyzovať skladbu po rytmickej stránke – rytmické zvláštnosti ako synkopa, noty s bodkou, ligatúra, korunka, alla breve
- vysvetliť a aplikovať základné dynamické pojmy – piano, forte, crescendo a decrescendo, ritardando, accelerando, sforzato, pianissimo a zdokonaľovať ďalšie výrazové prostriedky...atď.
- rozlišovať a zdokonaľovať spôsoby hry - prima a seconda volta, da capo all Fine, legato, tenuto, staccato
- opísať odlišnosti v tvorbe melodických ozdôb a ich zdokonaľovať – príraz, dvojitý príraz, odraz, dvojitý odraz, náraz, nátril, skupinka, opora,
- aplikovať v skladbe a zdokonaľovať získané elementárne úkony: zmysel pre rytmickú presnosť, intonáciu, správnu artikuláciu pri tvorbe tónu, dynamickú tieňovanosť, zdokonaľovať výrazové prostriedky, technickú dokonalosť a dbať na primeraný muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby
- posúdiť kvalitu svojej interpretácie – slovné sa vyjadriť

Psychomotorické ciele:

- zvládnuť súhru rúk v primeranej zručnosti a náročnosti - zdokonaľovať prstovú techniku, rytmickú presnosť a technickú dokonalosť
- interpretovať kvalitu tónu a jeho správnu artikuláciu, intonáciu, dynamickú tieňovanosť v primeranej náročnosti ročníka,
- vštepiť im správne inštrumentálne návyky – dýchanie, prácu rúk, pozíciu hlavy, pozíciu nôh,
- budovať zmysel pre kvalitu – posadenie **z o b c a** medzi pery a tvoriť jednotlivé druhy tónov – rovný tón, mäkký tón, ostrý tón, dvojitý jazyk a vibráto podľa náročnosti jedinca
- zaviesť cvičenia na zdokonaľovanie a rozvíjanie prstovej techniky, dýchania, vibráta a jazykovej techniky
- rozvoj rytmického cítenia – hodnoty nôt (celá, polová, štvrt'ová, osminová + hodnoty pomlčiek + polová nota s bodkou a štvrt'ová nota s bodkou + šestnástinová nota) v rámci základných metrických predpisov (2/4, 3/4, 4/4, 2/2, 3/8, 6/8), upevňovať metro rytmické cítenie a venovať sa bodkovanému rytmu
- ovládať spôsoby hrania a schopnosť rozlišovať typy artikulácie – legato, non legato, staccato, portamento – viac zdokonaľovať
- hrať bez zrakovej kontroly na základe hmatovej orientácie nasadzovať dlhé tóny v celej hodnote a nasadzovať v štvrt'ových notách v rámci stupníc, T5 + obraty, D7 + obraty, zm.7 + obraty + uplatňovať dvojitý jazyk a v prednesových melódiách uplatňovať vibráto
- interpretovať základné melodické ozdoby – príraz, náraz, odraz, nátril, trilok, opora, skupinka + uplatňovať ich zdokonalenie
- uvoľňovať motorický aparát pri hraní a pokračovať v rozvíjaní techniky hry, uvoľnenosť prstov, zdokonaľovanie prstovej techniky, správna poloha rúk pri zakrytí dierok

Afektívne ciele:

- upevňovať vzťah k umeniu, hudbe a hudobnej interpretácií poukazovaním na vhodné vzory,
- postupne viesť smerom k výrazovosti **p r e d n e s u** a tým pestovať estetické cítenie žiaka, jeho hudobnícky intelekt – vnímať krásno hudby a poskytnúť mu priestor pre sebarealizáciu, povzbudzovať v žiakovi hráčsku istotu + odblokovať podľa možnosti pocit trémy
- dbať pri nácviku jednotlivých skladieb na primeraný muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby, prípadne so sprievodom iného hudobného nástroja – emotívne precítiť skladbu,
- rozoznávať charakterovú rôznorodosť na ľudových piesňach – ťahavé, veselé, regrútske, pochodové, tanečné ako polka, valčík....atď.,
- mať zážitok a radosť z interpretácie akejkoľvek skladby.

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie pre nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie

Formulácia a vypracovanie výchovných a vzdelávacích stratégií vychádzajú z kľúčových kompetencií stanovených ŠVP a ŠkVP a smerujú ku spoločnému postupu, ako priviesť žiaka k ďalšiemu rozvíjaniu kompetencií.

Základné kľúčové kompetencie a spôsobilosti žiaka v 4. ročníku v predmete hra na s o p r á n o v e j z o b c o v e j flaute rozvíjame nasledovne:

1. sociálno-komunikačné spôsobilosti – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- vyjadrovať sa súvislé prostredníctvom verbálnej i non verbálnej komunikácie, výstižne a kultivovane primerane veku,
- dokázať určitý čas sústredene pracovať na skladbe, náležite reagovať na zmeny,
- využívať ústretovú komunikáciu - mimiku i gestikuláciu pre vytváranie dobrých vzťahov, s ktorými prichádza do kontaktu – spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a inými ľuďmi,
- adekvátne reagovať, vyjadrovať svoj názor, využívať technické prostriedky osobnej komunikácie,
- rešpektovať kultúrnu rozmanitosť a preukazovať záujem o primeranú formu medzi kultúrnej komunikácie.

2. spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- používať v každodenných situáciách modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (projekty, vystúpenia, koncerty, výstavy),
- uplatňovať logiku v hudobnej teórii a rozbore skladby,
- divergentnými tvorivými úlohami žiakovi rozvíjať logiku a logické postupy jeho fantáziu a intuíciu,
- hľadať rôzne varianty nápaditého, objavného riešenia,
- rozvíjať si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov.

3. spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- integrovať IKT do vyučovania v ZUŠ – samostatne a efektívne vyhľadávať a využívať učebné a informatívne zdroje z internetu,
- študovať elektronické hudobné nástroje,
- aplikovať hudobný výukový softvér – notový editor – nový spôsob učenia sa.

4. spôsobilosť učiť sa učiť sa – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- získavať schopnosť samostatne cvičiť,
- systematicky sa pripravovať na hodiny nástrojovej hry,
- zlepšovať svoju vytrvalosť a iniciatívu,
- efektívne si osvojovať poznatky a študijné návyky,
- hodnotiť informácie a využívať ich vo svojom učení a v iných činnostiach.

5. spôsobilosť riešiť problémy – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- vnímať, sledovať, rozoznávať a premýšľať o problémových situáciách,
- vedieť vyjadriť a sformulovať problém,
- hľadať informácie, navrhovať riešenia – nové vlastné....
- korigovať nesprávne riešenia,
- učiť sa byť empatický, ale aj asertívny.

6. osobné, sociálne a občianske spôsobilosti – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- uvedomovať si svoje potreby, práva a povinnosti v škole i mimo nej aktívne ich realizovať,
- odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- mať zodpovednosť a schopnosť dodržiavať dohody,
- uvedomovať si svoje silné a slabé stránky,
- aktívne si chrániť svoje fyzické a duševné zdravie,
- sústreďovať sa na kvalitu a vhodnosť svojho výberu voľných činností,
- kontrolovať vlastné konanie (vrátane násilných a seba zničujúcich modelov konania)
- podieľať sa na vytváraní podporujúcej a motivujúcej sociálno-emočnej klímy v skupine a dobrých medziľudských vzťahov,
- chápať význam a podstatu legislatívnych zákonov a spoločenských noriem: rešpektuje práva ostatných ľudí,
- chápať základné ekologické a environmentálne súvislosti a rozhodovať sa v záujme ochrany zdravia jednotlivca i spoločnosti.

7. spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry – výučba smeruje k tomu, aby žiaci vedeli:

- rozvíjať schopnosť tvoriť a prijímať umenie,
- dokázať pomenovať druhy umenia,
- rešpektovať vkus iných ľudí a smelo i tolerantne vyjadriť svoj názor i vkus,
- dokázať sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- poznať pravidlá spoločenského kontaktu, správať sa kultúrne, kultivovane,
- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,

- poznať základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- poznať elementárne pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- ceniť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- byť tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr,
- poznať a vážiť si naše kultúrno-historické tradície a dedičstvo.

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Metodické a didaktické usmernenie (Metódy a formy práce) :

V 4. ročníku predmet hra na s o p r á n o v e j z o b c o v e j flaute nadväzuje na 3. ročník nižšieho sekundárneho vzdelania, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Rozširovať žiakovu hudobnosť a zdokonaľovať výrazové prostriedky dynamiky a agogiky. Motivovať žiaka verejným vystúpením a tým mu poskytnúť priestor pre sebarealizáciu, odblokovať podľa možnosti pocit trémy, poukázať na zmysel hudobnej interpretácie a hudobného zážitku.

Jestvujú rôzne náhľady na metódy a formy výchovno-vzdelávacieho procesu. Učiteľ je povinný v žiakovi rozvíjať okrem hudobnej a technickej zložky aj emocionálnu zložku výchovy, vytvárať predstavu muzikálne a technicky dokonalej hry všetkých študovaných skladieb. Vytvárať a rozvíjať zmysel pre štýlový prejav hry na s o p r á n o v e j z o b c o v e j flaute.

Metódy	Formy práce
<ul style="list-style-type: none"> - motivačné - expozičné - demonštračné - mimovoľného učenia - imitácia - fixačné - diagnostické - individuálneho prístupu 	<ul style="list-style-type: none"> - individuálna práca na vyučovacej hodine - využitie audio - vizuálnych didaktických pomôcok - názorná demonštrácia učiteľom - spoločná hra učiteľa so žiakom - pozorovanie interpretačných výkonov na koncertoch - domáca príprava

6. Učebné zdroje pre 4. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania

Hudobná literatúra, ktorá je odporúčaná v týchto učebných osnovách, slúži k základnej orientácii učiteľa a je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka a prípadne zdrojmi z internetu.

Hudobný materiál (výber):

CERHA , Vlastimil : Štúdie pre sopránovú zobcovú flautu, Editio Supraphon, Praha
NYKL, J. 32 etud pre sopránovú zobcovú flautu
BALASANJAN, S. 25 ľahkých etud
ČANČIK, T. : 42 etud pre sopránovú zobcovú flautu (výber)
WURM, W. : 45 ľahkých etud (výber)
ARBAN, J. B. : 100 elementárnych etud (výber)
OLEJNÍK, J.: Etudy pre sopránovú zobcovú flautu
Použiť literatúru pre etudy aj z iných drevených hudobných nástrojoch – výber

Prednesové skladby (výber):

PEPUSCH , Johann Christoph: Sonáta C – dur (Adagio, Allegro)
VERACINI, F. M. : Sonata terza (1.,2. časť)
VERACINI, F. M. : Sonata prima (Largo, Allegro)

SZÁMÁRA, Kezdok : pre sopránovú flautu (výber) Editio musica Budapest
LAHA, Ondřich: Album populárnych skladieb pre zobcovú flautu a klavír (výber)
TELEMANN, G, Ph.: Pastorele
LIPPMANN, H. Tanec harlekýna

BAKLANOVA, N. : Sonáta
KLEIN, R. R. : Koncert C – dur
HANDEL, G.F.: 6 Sonát pre zobcovú flautu
MANCINI, F.: Sonáta d mol č. i pre zobcovú flautu a basso continuo

VIVALDI, A.: Koncert F dur pre flautu, resp. v podaní iných hudobných nástrojov
ALBINONI, A : Sonáty v podaní iných hudobných nástrojoch

Výber ďalších prednesových skladieb ostáva na každom pedagógovi....

7. Obsah vzdelávania pre 4. ročník nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania v predmete hra na sopránovú zobcovú flautu

Kompetencie	Výkonové štandardy	Kritéria, metódy a prostriedky hodnotenia
Učiť žiaka: - využívať vedomosti, zručnosti, návyky - motivovať žiaka k nástroju a dať mu priestor pre	Žiak vie: - aplikovať notový zápis v hre - uplatniť dvojitý jazyk v hraní stupníc do 5. predznamenaní dur, mol a vedieť plynule hrať	Žiak vedel: - pohotovo čítať a následne aplikovať notový zápis v hre - v primeranom tempe uplatňovať dvojitý jazyk a plynule hrať danú stupnicu podľa rozsahu hudobného nástroja

<p>seberealizáciu</p> <p>- zdokonaľovať hru na sopranovej zobcovej flaute</p> <p>- aplikovať a zdokonaľovať dynamické a tempové označenia</p> <p>- rozvinúť a upevniť melodické a metroritmické cítenie</p> <p>- hrať zložité rytmické útvary</p> <p>- zafixovať správne inštrumentálne návyky</p> <p>- zvyšovať náročnosť a zdokonaľovať na uvedomelú tvorbu tónu</p> <p>- zlepšiť cit pre intonáciu</p> <p>- vedieť aplikovať dynamiku a agogiku v skladbe</p> <p>- zdokonaľiť melodické ozdoby</p> <p>- zdokonaľiť schopnosť techniky správne a s adekvátnym</p>	<p>podľa rozsahu hudobného nástroja stupnicu celotónovú + chromatickú</p> <p>- uplatniť vedomosti v hraní T5, D7, zm.7 + obraty a uplatniť dvojitý jazyk</p> <p>- využívať dynamické a tempové označenia + zdokonaľovať</p> <p>- aplikovať hru na ozvenu v ľudovej piesni</p> <p>- rozlišovať noty celú, polovú s bodkou, štvrtovú s bodkou a hrať noty v osminových a šestnástinových hodnotách, alla breve, + venovať sa viac bodkovanému rytmu</p> <p>- tvoriť a upevniť mäkký, rovný, ostrý tón + vibrato a dvojitý jazyk</p> <p>- vhodne ukončovať tóny – mäkké, rovné, ostré ukončenie na vibrato a zdokonaľiť aj dvojitý jazyk</p> <p>- pohotovo tvoriť dynamiku a agogiku v skladbe</p> <p>- hrať –náráz, nátril, trilok, obal, príraz, dvojitý príraz,</p> <p>- rozlišovať základné druhy artikulácií – legato,</p>	<p>- plynule a v primeranom tempe zahrať rozložený T5, D7, zm.7 + obraty a uplatniť dvojitý jazyk</p> <p>- správne tvoriť dynamiku a odhadnúť tempo + zdokonaľovať</p> <p>- zahrať v primeranej náročnosti na krátkych niekoľkotónových útvaroch</p> <p>- demonštrovať v hre dané rytmické útvary</p> <p>- tvoriť a ukončovať tón a ešte viac prehlbovať zdokonaľovať a upevňovať</p> <p>- aplikovať dynamiku, vibrato a využiť postupne aj dvojitý jazyk na tónoch</p> <p>- adekvátne aplikovať dynamiku a agogiku v skladbe</p> <p>- demonštrovať dané melodické ozdoby</p> <p>- interpretovať legato, staccato, non legato v skladbe</p>
--	--	---

<p>výrazom zahrať niekoľko skladieb rôzneho charakteru aj so sprievodom klavíra</p> <p>- dbať na primeraný muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby</p> <p>- naučiť sa súhre s iným nástrojom</p> <p>- nadobudnúť schopnosť spoločnej súhry v duete, triu, kvartete a rôznych súborových telesách</p> <p>- cibrit' si hudobný sluch zmysel pre rytmus a schopnosť harmonického myslenia</p>	<p>non legato, staccato, portamento</p> <p>- zdokonaľovať primeraný muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby</p> <p>- pracovať v súhre s iným nástrojom</p> <p>- pracovať na spoločnej komornej a súborovej hre</p> <p>- rozlišovať svojím hudobným sluchom správny rytmus a cit pre harmonický prejav</p>	<p>- pohotovo tvoriť primeraný muzikálny prejav zodpovedajúci štýlu hranej skladby</p> <p>- zdokonaľiť sa v súhre s iným nástrojom</p> <p>- zdokonaľiť schopnosť spoločnej súhry v duete, triu, kvartete a v súborovej hre</p> <p>- interpretovať svojím hudobným sluchom správny rytmus a cit pre harmonický prejav</p>
--	---	--

Obsah	Medzipredmetové vzťahy
<p>S e p t e m b e r</p> <p>1. Hygienické návyky</p> <p>2. stupnica C- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-2 etudy pod ľa náročnosti, súhra, rytmus, prednes</p> <p>3. stupnica C- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-3 etudy pod ľa náročnosti, rytmus + prednes</p> <p>4. stupnica F- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-2 etudy pod ľa náročnosti, rytmus + prednes + dynamika</p> <p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p>	<p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p>

O k t ó b e r

1. stupnica F- dur + legato,T5, D7 + obraty, 1-3 etudy pod ľa náročnosti, súhra + dynamika + frázovanie + rytmus
2. stupnica G- dur + legato,T5, D7 + obraty, 1-2 etudy pod ľa náročnosti, dynamika + melodické ozdoby + prednes
3. stupnica G- dur + legato,T5, D7 + obraty, 1-3 etudy pod ľa náročnosti, súhra + frázovanie + rytmus hra spamäti
4. stupnica B- dur + legato,T5, D7 + obraty,1-2 etudy pod ľa náročnosti, rytmus + frázovanie + prednes

Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ

N o v e m b e r

1. stupnica B- dur + legato,T5, D7 + obraty, 1-2 etudy pod ľa náročnosti, frázovanie, dvojitý jazyk + prednes
2. stupnica a- mol harmonická, melodická + legato,T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, prednes, rytmus vibráto
3. stupnica a- mol harmonická, melodická + legato,T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, súhra, dvojitý jazyk, prednes hra spamäti
4. stupnica d- mol harmonická, melodická + legato,T5, zm 7 + obraty, 1-3 etudy podľa náročnosti, frázovanie, dvojitý jazyk, dynamika, rytmus, súhra, prednes

Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ

D e c e m b e r

1. stupnica d- mol harmonická, melodická + legato,T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, rytmus, prednes frázovanie, dynamika, výrazovosť
2. stupnica D- dur + legato,T5, D7 + obraty, 1-2 etudy pod ľa náročnosti, rytmus + prednes, dynamika, výrazovosť
3. stupnica D- dur + legato,T5, D7 + obraty 1-3 etudy pod ľa náročnosti, hra spamäti + prednes + súhra
4. stupnica A- dur + legato,T5, D7 + obraty, 1-2 etudy pod ľa náročnosti, dvojitý jazyk, rytmus + prednes + súhra

Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ

J a n u á r

1. stupnica celotónová , A- dur + legato,T5, D7 + obraty, 1-2 etudy pod

Hudobná náuka
Zborový spev
Komorná hra
Súborová hra

Hudobná náuka
Zborový spev
Komorná hra
Súborová hra

Hudobná náuka
Zborový spev
Komorná hra
Súborová hra

Hudobná náuka
Zborový spev
Komorná hra

<p>ľa náročnosti, tempo, súhra + prednes, frázovanie</p> <p>2. stupnica Es- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-3 etudy podľa náročnosti, rytmus, prednes + vibráto, výrazovosť</p> <p>3. stupnica Es- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, súhra, prednes, dynamika + dvojitý jazyk</p> <p>4. stupnica e- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti prednes + rytmus</p>	<p>Súborová hra</p>
<p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p>	
<p>F e b r u á r</p>	
<p>1. stupnica e- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, súhra + prednes</p> <p>2. stupnica g- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, vibráto, prednes</p> <p>3. stupnica g- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty, 1-3 etudy podľa náročnosti, prednes + súhra</p> <p>4. stupnica E- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, súhra + prednes, výrazovosť hra spamäti</p>	<p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p>
<p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p>	
<p>M a r e c</p>	
<p>1. stupnica E- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, súhra + prednes, frázovanie, hra spamäti</p> <p>2. stupnica As- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, rytmus, dynamika, súhra + prednes</p> <p>3. stupnica As- dur + legato, T5, D7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, frázovanie, dynamika, rytmus + súhra</p> <p>4. stupnica h- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, sólo, artikulácia,</p>	<p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p>
<p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p>	
<p>A p r í l</p>	
<p>1. stupnica chromatická + h-mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti rytmus + prednes</p> <p>2. stupnica c- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty, 1-3 etudy podľa náročnosti, súhra + prednes</p> <p>3. stupnica c- mol + legato harmonická, melodická T5, zm 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, dynamika,</p> <p>4. stupnica fis- mol + legato harmonická, melodická T5, zm. 7 + obraty, 1-2 etudy podľa náročnosti, rytmus,</p>	<p>Hudobná náuka Zborový spev Komorná hra Súborová hra</p>
<p>Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ</p>	<p>Hudobná náuka</p>

M á j

1. stupnica fis- mol + legato harmonická, melodická T5
zm.7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, prednes
2. stupnica f - mol + legato harmonická, melodická T5, zm
7 + obraty,1-2 etudy podľa náročnosti, súhra, prednes,
3. stupnica f - mol + legato harmonická, melodická T5, zm
7 + obraty,1-3 etudy podľa náročnosti, opakovanie,
4. stupnica cis - mol + legato harmonická, melodická T5,
zm.7 + obraty, opakovanie, utvrdzovanie si učiva

Prednes, etudy, ľudová pieseň: vyberá triedny učiteľ

J ú n

1. stupnica cis - mol + legato, harmonická, melodická T5,
zm.7 + obraty, súhra, hra spamäti, prednes + výber etúd
2. výcvik vytipovaných cvičení, súhra, hra spamäti +
prednes

3. s k ú š o b n á l á t k a

4. v y s v e d č e n i e

Základné vedomosti, zručnosti, má žiak ovládať po ukončení **4. ročníka** nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania. Je absolventom a absolvuje z á v e r e č n ú a b s o l v e n t s k ú skúšku.

Sem patria merateľné a kontrolovateľné vedomosti, a zručnosti minimálne.

Žiak ovláda a zdokonaľuje technické základy hry na **sopránovej** zobcovej flaute: chromatický a celotónový rozsah nástroja, ovláda hmaty pomocné, trilkové, vibráto a dvojité jazyk.

Je schopný plynulé a správne zahrať vybrané stupnice s použitím dvojitého jazyka a niekoľko desiatok drobných skladieb + 1 skladbu väčšieho rozsahu, sólovo i so sprievodom klavíra alebo iného hudobného nástroja: v rôznych tempách, technicky správne, s rytmickou presnosťou, s dodržaním dynamických značiek a s adekvátnym muzikálnym výrazom zodpovedajúcim štýlu hranej skladby.

Dokáže zahrať spamäti jednoduché skladby, alebo úseky skladieb. Aktívne sa zapája do komornej hry (duo, trio...+ súborovej hry)

Zborový spev
Komorná hra
Súborová hra

Hudobná náuka
Zborový spev
Komorná hra
Súborová hra

<p>1 stupnica dur + legato + T5, D7 + obraty + rozložený akord</p> <p>1 stupnica mol + legato + T5, zm.7 + obraty + rozložený akord</p> <p>2 etudy rôzneho charakteru,</p> <p>1 ľudová pieseň naspamäť,</p> <p>1 prednesová skladba väčšieho rozsahu.</p> <p>Žiak verejne vystúpi minimálne jedenkrát za polrok</p>	
--	--